

Broj: 05-02-1-1650/15
Sarajevo, 5.8.2015. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- *Zastupnički dom* -
- *Dom naroda* -

SARAJEVO

 BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 06-08-2015			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
05-02-	02-1-	12/15	

B

PREDMET: Prijedlog zakona o azilu

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 14. sjednici održanoj 8.7.2015. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o azilu, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po osnovnom zakonodavnom postupku.

U vezi s navedenim, u privitku dostavljamo Prijedlog zakona o azilu, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, kao i elektronsku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

Na osnovu člana IV. 4a) i III. 1. f) Ustava Bosne i Hercegovine Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na ----- sjednici Predstavničkog doma, održanoj ----- godine, i na ----- sjednici Doma naroda, održanoj -----, donijela je

ZAKON O AZILU

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

Ovim zakonom propisuju se organi nadležni za njegovo provođenje, principi, uslovi i postupak za odobravanje izbjegličkog statusa, statusa supsidijarne zaštite, prestanak i ukidanje izbjegličkog statusa i statusa supsidijarne zaštite, privremena zaštita, identifikacioni dokumenti, prava i obaveze tražitelja azila, izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom kao i druga pitanja iz oblasti azila u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BiH).

Član 2.

(Značenje izraza u Zakonu)

U smislu ovog zakona pojedini izrazi imaju sljedeće značenje:

- a) **stranac** je lice koje nije državljanin BiH;
- b) **lice bez državljanstva** je stranac kojeg nijedna država u skladu s domaćim zakonodavstvom ne smatra svojim državljaninom;
- c) **tražitelj azila** je stranac koji podnese zahtjev za azil o kojem nije donesena izvršna odluka u skladu s ovim zakonom;
- d) **azil** obuhvata izbjeglički status i status supsidijarne zaštite, u skladu s ovim zakonom;
- e) **izbjeglica** je stranac ili lice bez državljanstva kojem je Ministarstvo sigurnosti BiH priznalo izbjeglički status u skladu s Konvencijom o statusu izbjeglica iz 1951. godine i Protokolom o statusu izbjeglica iz 1967. godine i ovim zakonom;

- f) **stranac pod supsidijarnom zaštitom** je stranac kojem je Ministarstvo sigurnosti BiH priznalo status supsidijarne zaštite, u skladu s ovim zakonom;
- g) **privremena zaštita** je zaštita hitnog i privremenog karaktera koja se odobrava strancu u situacijama masovnog priliva, u skladu s ovim zakonom;
- h) **masovni priliv** je dolazak velikog broja stranaca koji su napustili svoju zemlju porijekla i ne mogu se u nju vratiti zbog oružanog sukoba ili sistematskog i općeg kršenja ljudskih prava;
- i) **maloljetnik** je stranac mlađi od 18 godina;
- j) **maloljetnik bez pratnje** je stranac mlađi od 18 godina (maloljetnik) koji je ušao u BiH ili koji je, nakon ulaska u BiH, ostao bez pratnje lica starijeg od 18 godina (punoljetno lice) koje je za maloljetnika odgovorno po zakonu ili punomoći, sve dok se ne stavi pod brigu takvog lica;
- k) **članom porodice** tražitelja azila, izbjeglice, stranca pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom smatraju se bračni ili vanbračni drug, maloljetno zajedničko dijete bračnih ili vanbračnih drugova, maloljetno dijete svakog od njih, njihovo maloljetno usvojeno dijete, maloljetno usvojeno dijete svakog od njih, pod uslovom da nisu zasnovali vlastite porodice, roditelji ili drugi zakonski zastupnik maloljetnika;
- l) **zahtjev za azil** je zahtjev koji podnosi stranac a smatra se zahtjevom za priznavanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite u BiH;
- m) **centar za prihvrat i smještaj tražitelja azila** je specijalizirana ustanova namijenjena za zajednički prihvrat i smještaj tražitelja azila;
- n) **brak** je zakonom uređena zajednica života jednog muškarca i jedne žene;
- o) **vanbračna zajednica** je zajednica života jednog muškarca i jedne žene koji nisu u braku ili vanbračnoj zajednici s trećim licem, a koja traje najmanje tri godine ili kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete;
- p) **prebivalište** je mjesto i adresa u BiH na kojoj je trajno nastanjena izbjeglica;
- r) **boravište** je mjesto i adresa u BiH na kojoj privremeno boravi tražitelj azila ili lice pod supsidijarnom zaštitom;
- s) **zemlja porijekla** je zemlja čije državljanstvo stranac ima ili zemlja u kojoj je lice bez državljanstva imalo svoje ranije uobičajeno boravište. Ako stranac ima više od jednog državljanstva, zemlja porijekla je svaka zemlja čije državljanstvo ima;
- t) **putna isprava** je važeći pasoš ili drugi putni identifikacioni dokument koji je izdao strani nadležni organ vlasti a koji BiH priznaje, te važeća lična karta ili drugi lični identifikacioni dokument s fotografijom koji se može koristiti za prelazak državne granice a priznat je međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana, kao i putna isprava izdata strancu u BiH u skladu s ovim zakonom ili Zakonom o strancima;
- u) **putna isprava za izbjeglice** je putna isprava propisana Konvencijom o statusu izbjeglica iz 1951. godine;
- v) **rasa** posebno uključuje: boju kože, porijeklo te pripadnost određenoj etničkoj grupi;
- z) **vjera** posebno uključuje teistička, neteistička i ateistička uvjerenja, učešće ili neučešće u privatnim ili javnim formalnim vjerskim obredima, bilo samostalno ili u zajednici s drugima, druge vjerske obrede ili izražavanje vjere ili oblike ličnog ili zajedničkog ponašanja koji se zasnivaju na vjerskom uvjerenju ili iz njega proizilaze;
- aa) **nacionalnost** posebno uključuje pripadnost grupi ljudi koja je određena po svom kulturnom, etničkom ili jezičkom identitetu, zajedničkom geografskom ili političkom

porijeklu ili odnosom sa stanovništvom neke druge zemlje, a može obuhvatiti i državljanstvo;

ab) političko mišljenje posebno uključuje mišljenje, stajalište ili uvjerenje o stvarima povezanim s potencijalnim vršiocima progona te njihove politike ili metode, bez obzira je li tražitelj azila postupao po tom mišljenju, stajalištu ili uvjerenju.

ac) određena društvena grupa je grupa lica koja dijele zajedničku karakteristiku a da to nije rizik od proganjanja ili koje njihovo društvo percipira kao posebnu grupu. Karakteristika često može biti urođena, nepromjenjiva ili na drugi način fundamentalna za ljudsko dostojanstvo, svijest ili uživanje ljudskih prava.

Član 3.

(Organi nadležni za provođenje Zakona)

Za provođenje ovog zakona nadležni su:

- a) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara BiH),
- b) Ministarstvo sigurnosti BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo),
- c) Služba za poslove sa strancima (u daljnjem tekstu: Služba),
- d) Granična policija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Granična policija BiH),
- e) Sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH),
- f) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH,
- g) Ministarstvo civilnih poslova BiH,
- h) ostali policijski organi u BiH (u daljnjem tekstu: policija) i
- i) drugi nadležni organi.

Član 4.

(Upotreba roda)

Svi izrazi u ovom zakonu dati u muškom gramatičkom rodu odnose se bez diskriminacije i na žene.

Član 5.

(Primjena Zakona o upravnom postupku)

U upravnom postupku koji Ministarstvo vodi po zahtjevu za azil primjenjuje se Zakon o upravnom postupku ("Sl.glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13), ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Član 6.

(Princip zabrane vraćanja “non-refoulement”)

(1) Stranac neće biti prisilno udaljen ili vraćen u zemlju gdje bi mu život ili sloboda bili ugroženi zbog njegove rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog političkog mišljenja. Stranac neće biti prisilno udaljen ili vraćen u zemlju u kojoj nije zaštićen od slanja na takvu teritoriju.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, stranac koji se iz opravdanih razloga smatra opasnim za sigurnost BiH ili je pravosnažno osuđen za teško krivično djelo i predstavlja opasnost za BiH može se prisilno udaljiti ili vratiti u drugu zemlju, izuzev ako bi time bio izložen stvarnom riziku da bude podvrgnut smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju, nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. Stranac neće biti prisilno udaljen ili vraćen u zemlju u kojoj nije zaštićen od slanja na takvu teritoriju.

Član 7.

(Zaštita u slučaju odbijanja zahtjeva za azil ili ukidanja dodijeljenog statusa)

Strancu čiji je zahtjev za azil pravosnažno odbijen ili ukinut dodijeljeni izbjeglički status, odnosno status supsidijarne zaštite, na osnovu razloga iz čl. 21. (1), 23. i 53. (1) a) ovog zakona, ali za koga se u postupku utvrdi da ne može biti udaljen iz BiH, iz razloga propisanih principom zabrane vraćanja iz člana 6. (2) ovog zakona, dozvolit će se ostanak u BiH u skladu sa zakonom kojim se regulira oblast kretanja i boravka stranaca.

Član 8.

(Isključenje primjene sankcija za nezakonit ulazak u BiH)

Prema strancu koji dolazi direktno s teritorije na kojoj su mu život ili sloboda bili ugroženi ne primjenjuju se sankcije zbog nezakonitog ulaska ili boravka u BiH, pod uslovom da se bez odgađanja prijavi nadležnim organima i izloži valjane razloge za nezakonit ulazak ili boravak u BiH.

Član 9.

(Zabrana diskriminacije)

Zabranjena je diskriminacija stranca po bilo kojoj osnovi propisanoj Zakonom o zabrani diskriminacije ("Sl. glasnik BiH", broj 59/09).

Član 10.

(Sloboda kretanja)

(1) Stranci koji su iskazali namjeru za podnošenje zahtjeva za azil, tražitelji azila, izbjeglice, lica pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom uživaju pravo na slobodu kretanja unutar BiH i slobodan izbor mjesta boravka.

(2) Prava iz stava (1) ovog člana mogu biti djelimično ili potpuno ograničena pod uslovima propisanim ovim ili drugim zakonom.

Član 11.

(Najbolji interes djeteta)

(1) Ministarstvo i ostali nadležni organi u BiH osiguravaju da se u svim postupcima koji se tiču djeteta prvenstveno vodi računa o najboljem interesu djeteta, da su sva prava djeteta zaštićena u skladu s Konvencijom o pravima djeteta i propisima u BiH koji se odnose na brigu i zaštitu djece.

(2) Razdvojena ili djeca bez pratnje zahtijevaju prioritarno djelovanje u pogledu njihove rane identifikacije, zaštite i zbrinjavanja kao i pronalaženja porodica razdvojene djece s ciljem spajanja s roditeljima ili drugim starateljima.

Član 12.

(Starateljstvo)

(1) Maloljetniku bez pratnje i poslovno nesposobnom strancu, koji je iskazao namjeru za podnošenje zahtjeva za azil ili je podnio zahtjev za azil, odredit će se staratelj pod istim uslovima kao državljanima BiH. Zahtjev za postavljanje staratelja nadležnom centru za socijalni rad podnosi Ministarstvo.

(2) Maloljetnoj i poslovno nesposobnoj izbjeglici bez pratnje i licu pod supsidijarnom zaštitom bit će određen staratelj pod istim uslovima kao i državljaninu BiH. Zahtjev za postavljanje staratelja nadležnom centru za socijalni rad podnosi Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH.

(3) Maloljetnik bez pratnje odmah se obavještava o imenovanju staratelja. Staratelj svoje dužnosti obavlja u skladu s principom najboljeg interesa djeteta.

(4) Izuzetno od st. (1) i (2) ovog člana, maloljetniku bez pratnje, starijem od 16 godina, koji je u braku ili vanbračnoj zajednici neće se imenovati staratelj.

(5) U slučaju sumnje u starosnu dob maloljetnika bez pratnje mogu se, uz njegovu saglasnost, primijeniti odgovarajuće zdravstvene metode i pregledi s ciljem utvrđivanja njegove dobi.

(6) Ako i nakon primjene metoda iz stava (5) ovog člana postoji sumnja u dob maloljetnika, Ministarstvo postupa kao s maloljetnikom dok se ne utvrdi da se radi o punoljetnom licu.

Član 13.

(Spajanje porodice)

(1) Izbjeglica ima pravo na spajanje s članovima porodice navedenim u članu 2. (1) k) ovog zakona koji se nalaze van teritorije BiH.

(2) Izbjeglica podnosi zahtjev za spajanje s porodicom Ministarstvu. Uz zahtjev podnosi raspoloživu dokumentaciju kojom dokazuje porodični odnos. Ako izbjeglica ne podnese materijalni dokaz o porodičnom odnosu, Ministarstvo će, pri odlučivanju o spajanju porodice, uzeti u obzir okolnosti na osnovu kojih se može procijeniti da li postoji takav odnos.

(3) Ministarstvo donosi odluku o zahtjevu za spajanje s porodicom u roku od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.

(4) Članovima porodice kojima je odobreno spajanje sa izbjeglicom bit će odobren izbjeglički status nakon ulaska u BiH.

(5) Pravo na spajanje porodice nemaju članovi porodice izbjeglice kod kojih postoje razlozi za isključenje iz člana 21. ovog zakona.

Član 14.

(Održavanje porodičnog jedinstva izbjeglice i stranca pod supsidijarnom zaštitom)

(1) Izbjeglica i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na održavanje porodičnog jedinstva na teritoriji BiH s članovima porodice iz člana 2. (1) k) ovog zakona.

(2) Na zahtjev člana porodice izbjeglice ili stranca pod supsidijarnom zaštitom koji se nalazi na teritoriji BiH, bit će odobren isti status ako je porodični odnos postojao u zemlji porijekla i podnosilac zahtjeva ne potpada pod klauzule isključenja iz čl. 21. i 23. ovog zakona.

(3) Dijete izbjeglice ili stranca pod supsidijarnom zaštitom, rođeno u BiH, slijedi pravni položaj roditelja, o čemu Ministarstvo donosi odluku.

Član 15.

(Informiranje)

(1) Stranci koji iskažu namjeru za podnošenje zahtjeva za azil, tražitelji azila, izbjeglice, stranci pod supsidijarnom i privremenom zaštitom imaju pravo da budu informirani na jeziku koji razumiju ili za koji se može osnovano pretpostaviti da razumiju o postupcima, pravima i obavezama koje, u skladu s ovim zakonom, proizilaze iz njihovog statusa.

(2) Informacije iz stava (1) ovog člana mogu biti predočene pismeno, u formi letka, na jeziku koji stranac razumije ili za koji se osnovano može pretpostaviti da razumije.

Član 16.

(Saradnja s UNHCR-om)

(1) Nadležni organi BiH sarađivat će s Uredom Visokog komesarijata Ujedinjenih naroda za izbjeglice (u daljnjem tekstu: UNHCR) u skladu s članom 35. Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine.

(2) Tražitelju azila, u svim fazama postupka, bit će omogućena komunikacija s UNHCR-om ili drugim organizacijama koje po pitanju azila mogu djelovati u ime UNHCR-a.

(3) Ministarstvo će predstavniku UNHCR-a omogućiti:

a) prisustvo registraciji i intervjuu s tražiteljima azila, izbjeglicama i strancima pod supsidijarnom zaštitom, pod uslovom da se stranac s tim saglasi;

b) iznošenje zapažanja o pojedinačnim zahtjevima za azil, nakon obavljenog postupka registracije i intervjuu.

(4) Ministarstvo će UNHCR-u dostavljati statističke podatke o broju tražitelja azila, o broju i vrstama donesenih odluka po zahtjevima za azil kao i druge statističke podatke koje zatraži UNHCR, a koji su neophodni za obavljanje nadzorne funkcije nad primjenom Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine.

Član 17.

(Zaštita podataka)

- (1) U postupcima azila javnost je isključena. Informacije do kojih se u postupcima dođe smatraju se povjerljivim. Informacije o strancu koji iskaže namjeru za podnošenje zahtjeva za azil, tražitelju azila, izbjeglici ili strancu pod supsidijarnom i privremenom zaštitom neće se odavati zemlji porijekla ili trećoj strani bez prethodne saglasnosti lica na koje se odnose.
- (2) U toku postupka neće se prikupljati informacije od pretpostavljenih počinitelja progona ili teške povrede ako bi na taj način počinio bili obaviješteni o činjenici da je zahtjev podnesen od konkretnog tražitelja azila ili da mu je dodijeljen azil a što bi ugrozilo fizički integritet ili njegovu sigurnost ili članova njegove porodice koji žive u zemlji porijekla.
- (3) Na svaku obradu, pristup i korištenje ličnih podataka o tražitelju azila, izbjeglici, strancu pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom primjenjuje se Zakon o zaštiti ličnih podataka ("Sl.glasnik BiH", br. 49/06 i 7/11).

Član 18.

(Provjera stranca)

- (1) Ministarstvo obavlja provjeru stranca koji podnese zahtjev za azil u Centralnoj bazi podataka o strancima u smislu prikupljanja činjenica koje mogu biti bitne za postupak i donošenje odluke po zahtjevu.
- (2) Sigurnosnu provjeru za stranca s ciljem utvrđivanja razloga sigurnosti BiH provodi Obavještajno-sigurnosna agencija BiH.
- (3) U postupku donošenja odluke koja se zasniva na informacijama sadržanim u dokumentu sa oznakom tajnosti, koju je odredio organ iz stava (2) ovog člana ili drugi nadležni organ, primjenjivat će se Zakon o zaštiti tajnih podataka ("Sl. glasnik BiH", br. 54/04 i 12/09).

POGLAVLJE II. IZBJEGLIČKI STATUS I STATUS SUPSIDIJARNE ZAŠTITE

Odjeljak A . Uslovi za dodjelu izbjegličkog statusa i statusa supsidijarne zaštite

Član 19.

(Izbjeglički status)

Izbjeglički status bit će odobren strancu koji se zbog osnovanog straha od progona zbog svoje rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili političkog mišljenja nalazi izvan zemlje svog državljanstva a ne može ili se zbog takvog straha ne želi staviti pod zaštitu te

zemlje, kao i licu bez državljanstva koje se nalazi izvan zemlje svog prethodnog uobičajenog mjesta boravka a ne može se ili se, zbog takvog straha, ne želi vratiti u tu državu.

Član 20.

(Djela progona)

(1) Djela koja se smatraju progonom u smislu člana 19. ovog zakona moraju biti:

- a) dovoljno ozbiljna po svojoj prirodi ili ponavljanju da predstavljaju ozbiljno kršenje osnovnih ljudskih prava, posebno prava koja ne mogu biti ograničena prema članu 15. stav 2. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda ili
- b) skup različitih mjera, uključujući i kršenje ljudskih prava, koje posmatrano u cjelini mogu uticati na pojedinca na način kako je navedeno u tački a) ovog stava.

(2) Djela progona iz stava (1) ovog člana, između ostalog, mogu biti:

- a) fizičko ili psihičko nasilje, uključujući i seksualno nasilje;
- b) zakonske, administrativne, policijske i/ili sudske mjere koje su same po sebi diskriminacijske ili se provode na diskriminacijski način;
- c) sudski progon ili kažnjavanje koje je nesrazmjerno ili diskriminacijsko;
- d) uskraćivanje prava na sudsku zaštitu što dovodi do nesrazmjernih ili diskriminacijskih kazni;
- e) sudski progon ili kažnjavanje zbog odbijanja obavljanja vojne službe prilikom sukoba, kada bi obavljanje vojne službe uključivalo krivična djela ili radnje koje potpadaju pod razloge isključenja navedene u članu 21. (1) a) b) i c) ovog zakona,
- f) djela koja su po svojoj prirodi specifično vezana za rod ili djecu.

(3) Djela progona ili nedostatak zaštite od takvih djela moraju biti povezani s rasom, vjerom, nacionalnošću, pripadnošću određenoj društvenoj grupi ili političkim mišljenjem.

Član 21.

(Isključenje iz izbjegličkog statusa)

(1) Izuzetno od člana 19. ovog zakona, izbjeglički status neće biti odobren strancu ako postoje opravdani razlozi zbog kojih se može smatrati:

- a) da je počinio, podsticao ili na drugi način učestvovao u izvršenju zločina protiv mira, ratnog zločina ili zločina protiv čovječnosti, utvrđenog odredbama međunarodnih akata;
- b) da je počinio, podsticao ili na drugi način učestvovao u izvršenju teškog nepolitičkog krivičnog djela prije nego što je došao u BiH, uključujući i naročito okrutna djela čak i ako su počinjena s navodnim političkim ciljem;
- c) da je počinio, podsticao ili na drugi način učestvovao u izvršenju djela koja su u suprotnosti s ciljevima i principima UN-a ili
- d) opasnim za sigurnost BiH ili je pravosnažno osuđen za teško krivično djelo i predstavlja opasnost za BiH.

(2) Izbjeglički status neće biti odobren strancu:

- (a) koji uživa pomoć i zaštitu nekog organa ili agencije UN-a izuzev UNHCR-a;
- (b) kome nadležni organi BiH priznaju ista prava kao državljanima BiH.

Član 22.

(Supsidijarna zaštita)

(1) Supsidijarna zaštita odobrava se strancu koji ne ispunjava uslove za odobrenje statusa izbjeglice iz člana 19. ovog zakona ako postoje ozbiljni razlozi za vjerovanje da će se povratkom u zemlju porijekla ili zemlju uobičajenog mjesta boravka suočiti sa stvarnim rizikom od teške povrede ljudskih prava i osnovnih sloboda.

(2) Teškom povredom u smislu stava (1) ovog člana smatra se smrtna kazna ili pogubljenje, mučenje, nehumano ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, ozbiljna i individualna prijetnja životu ili fizičkom integritetu civila zbog općeg nasilja u situacijama međunarodnog ili unutrašnjeg oružanog sukoba.

Član 23.

(Isključenje iz supsidijarne zaštite)

Izuzetno od člana 22. ovog zakona, supsidijarna zaštita neće biti odobrena strancu ako postoje opravdani razlozi zbog kojih se može smatrati da je:

- a) počinio, podsticao ili na drugi način učestvovao u izvršenju zločina protiv mira, ratnog zločina ili zločina protiv čovječnosti, utvrđenog odredbama međunarodnih akata;
- b) počinio, podsticao ili na drugi način učestvovao u izvršenju teškog krivičnog djela;
- c) počinio, podsticao ili na drugi način učestvovao u izvršenju djela koja su u suprotnosti s ciljevima i principima UN-a;
- d) opasan za sigurnost BiH;
- e) počinio krivično djelo prije ulaska u BiH, ako je u BiH propisana kazna zatvora za to djelo i ako je zemlju porijekla napustio samo radi izbjegavanja kazne propisane u toj zemlji.

Član 24.

(Počinioci progona ili teške povrede)

Počinioci progona ili teške povrede u smislu čl. 19. i 22. ovog zakona mogu biti:

- a) državni organi;
- b) stranke ili organizacije koje kontroliraju državu ili važan dio državnog područja;
- c) nedržavni subjekti, ako se dokaže da država ili stranke, odnosno organizacije koje kontroliraju važan dio državnog područja, uključujući i međunarodne organizacije, nisu u mogućnosti ili ne žele pružiti zaštitu od progona ili teške povrede.

Član 25.

(Subjekti zaštite)

(1) Zaštitu od progona ili teške povrede u smislu čl. 19. i 22. ovog zakona u zemlji porijekla mogu pružiti:

- a) državni organi;
- b) stranke ili organizacije uključujući i međunarodne organizacije koje kontroliraju državu ili važan dio državnog područja.

(2) Pružanje zaštite iz stava (1) ovog člana predstavlja preduzimanje odgovarajućih mjera s ciljem sprečavanja progona, odnosno teške povrede što podrazumijeva postojanje efikasnog pravnog sistema za otkrivanje, procesuiranje i kažnjavanje djela koja čine progon ili tešku povredu i pristup tražitelja azila takvoj zaštiti. Pružanje zaštite treba biti efikasno i trajnog karaktera.

Član 26.

(Zaštita unutar države)

Zaštita unutar države predstavlja zaštitu u dijelu zemlje porijekla u odnosu na koji ne postoji osnovan strah od progona ili stvaran rizik od teške povrede. U toku razmatranja zahtjeva Ministarstvo će cijeliti generalne okolnosti u tom dijelu zemlje porijekla, da li je dato područje dostupno tražitelju azila, te da li se, s obzirom na lične okolnosti tražitelja azila, može očekivati da se nastani u tom dijelu zemlje.

Član 27.

(Princip "sur place")

Osnovan strah od progona ili stvarni rizik od teške povrede može se zasnivati i na:

- 1) događajima koji su uslijedili nakon što je tražitelj azila napustio zemlju porijekla;
- 2) aktivnostima tražitelja azila nakon što je napustio zemlju porijekla, posebno ako se ustanovi da predstavljaju izražavanje i nastavak uvjerenja i orijentacije koje je imao u zemlji porijekla.

Odjeljak B. Postupak po zahtjevu za azil

Član 28.

(Osnovni principi)

- (1) Ministarstvo će osigurati pojedinačno, objektivno i nepristrasno provođenje postupka za priznavanje, ukidanje i prestanak izbjegličkog statusa i supsidijarne zaštite kao i postupka produženja supsidijarne zaštite.
- (2) Postupke iz stava (1) ovog člana provode službena lica s odgovarajućim znanjem u oblasti azila.

Član 29.

(Garancije u postupku)

- (1) Tokom postupka tražitelju azila bit će omogućeno:

- a) da bude informiran o uslovima i postupku dodjele izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite, pravima i obavezama, posljedicama nepoštivanja obaveza ili odbijanja saradnje s nadležnim organom;
- b) iznošenje svih okolnosti na kojima zasniva svoj zahtjev za azil, pristup dokazima i predlaganje izvođenja pojedinih dokaza;
- c) da se postupak vodi na jeziku koji razumije ili za koji se može osnovano pretpostaviti da ga razumije;
- d) pristup besplatnoj pravnoj pomoći;
- e) da postupak po zahtjevu za azil vodi i da prevodilac ili tumač bude lice istog spola, ako za to postoje opravdani razlozi i
- f) komunikacija s UNHCR-om.

(2) Tražitelju azila može se uskratiti pristup dokazima ako bi to podrazumijevalo otkrivanje informacija koje bi mogle ugroziti sigurnost BiH, sigurnost izvora informacija i lica na koja se informacije odnose ili ako bi bilo ugroženo razmatranje zahtjeva za azil.

(3) Ministarstvo će prioriteto postupati s tražiteljima azila kojima je ograničeno kretanje a prioriteto i s posebnom pažnjom s maloljetnicima, maloljetnicima bez pratnje, samohranim roditeljima s maloljetnom djecom, licima koja su mučena, silovana, izvrgnuta drugim oblicima fizičkog ili psihičkog nasilja, trudnicima, starijim licima, licima s bolestima i duševnim smetnjama i invalidnim licima.

Član 30.

(Jedinstveni postupak po zahtjevu za azil)

Ministarstvo ispituje osnovanost zahtjeva za azil u jedinstvenom postupku tako što prvo ispituje uslove za dodjelu izbjegličkog statusa, a ako nisu ispunjeni uslovi za dodjelu izbjegličkog statusa, ispituje uslove za dodjelu supsidijarne zaštite.

Član 31.

(Iskazivanje namjere za podnošenje zahtjeva za azil)

(1) Namjeru za podnošenje zahtjeva za azil stranac može iskazati:

- a) Graničnoj policiji BiH, na graničnom prijelazu ili
- b) organizacionim jedinicama Službe.

(2) Ako stranac namjeru za podnošenje zahtjeva za azil iskaže na nekom od graničnih prijelaza, Granična policija BiH odmah obavještava mjesno nadležnu organizacionu jedinicu Službe koja je obavezna preuzeti stranca.

(3) Granična policija BiH ili organizaciona jedinica Službe kojoj je stranac iskazao namjeru za podnošenje zahtjeva za azil upoznaje stranca s postupkom traženja azila i njegovim pravima i obavezama.

Član 32.

(Potvrda o iskazanoj namjeri)

(1) Strancu koji iskaže namjeru za podnošenje zahtjeva za azil organizaciona jedinica Službe izdaje potvrdu o iskazanoj namjeri, kojom određuje pravac kretanja i rok koji je potreban za dolazak u Ministarstvo radi ličnog podnošenja zahtjeva za azil.

(2) Potvrda sadrži podatke o licu koje je iskazalo namjeru za podnošenje zahtjeva za azil i članovima porodice u pratnji. Potvrda se smatra pravom na ostanak u BiH, za vrijeme njenog trajanja.

(3) Organizaciona jedinica Službe odmah po iskazivanju namjere Ministarstvu dostavlja primjerak potvrde o iskazanoj namjeri s kopijama ličnih i drugih dokumenata stranca koji je iskazao namjeru, relevantnih za postupak azila. Organizaciona jedinica Službe dužna je originalni primjerak potvrde, s dokumentacijom prikupljenom tokom postupka iskazivanja namjere, dostaviti Ministarstvu najkasnije u roku od tri dana od dana iskazivanja namjere.

(4) Rok valjanosti potvrde o iskazanoj namjeri za podnošenje zahtjeva za azil ne može biti duži od osam dana.

(5) Izuzetno od stava (4) ovog člana, u slučaju velikog broja istovremeno iskazanih namjera za podnošenje zahtjeva za azil, rok valjanosti potvrde o iskazanoj namjeri može biti 14 dana.

Član 33.

(Postupak sa strancima koji se nalaze u imigracionom centru, pritvoru, zatvoru ili ustanovi za smještaj žrtava trgovine ljudima)

(1) Stranac koji se nalazi u imigracionom centru, pritvoru, zatvoru ili ustanovi za smještaj žrtava trgovine ljudima namjeru za podnošenje zahtjeva za azil iskazuje putem mjesno nadležne organizacione jedinice Službe, koja postupa na način propisan članom 32. ovog zakona.

(2) Ministarstvo, u situacijama navedenim u stavu (1) ovog člana, postupak zaprimanja zahtjeva za azil i registraciju stranca provodi u ustanovi u kojoj se stranac nalazi, u roku određenom potvrdom o iskazanoj namjeri za podnošenje zahtjeva za azil.

Član 34.

(Smještaj u centar)

- (1) Centar za prihvata i smještaj tražitelja azila, osnovan u okviru Ministarstva, predstavlja specijaliziranu ustanovu namijenjenu za prihvata i smještaj tražitelja azila u BiH.
- (2) Stranac koji je iskazao namjeru za podnošenje zahtjeva za azil ima pravo na smještaj u centar iz stava (1) ovog člana. Izuzetno, u vanrednim okolnostima povećanog broja zahtjeva za azil, prihvata i smještaj tražitelja azila može se obezbijediti u privatnim kućama, stanovima, hotelima ili drugim prostorijama prilagođenim za tu namjeru.
- (3) Ako je strancu, koji je iskazao namjeru podnošenja zahtjeva za azil u BiH, potreban smještaj, organizaciona jedinica Službe o tome obavještava Ministarstvo, koje obezbjeđuje prihvata i smještaj. Organizaciona jedinica Službe kojoj je namjera iskazana prevest će podnosioca iskazane namjere do centra za prihvata i smještaj tražitelja azila, ako ocijeni potrebnim.
- (4) Za lica kojima je pružen smještaj Ministarstvo osigurava zaštitu njihovog porodičnog života, mogućnost komunikacije sa srodnicima, pravnim savjetnicima, predstavnicima UNHCR-a i nevladinim organizacijama.
- (5) Ministarstvo će pokloniti posebnu pažnju sprečavanju nasilnog ponašanja u prostorima za prihvata i smještaj stranaca koji zatraže azil.
- (6) Lica koja rukovode radom i koja su zaposlena u centru adekvatno će se obučavati za rad u specifičnim i posebnim uslovima rada sa strancima i ranjivim kategorijama iz člana 29. (3) ovog zakona.

Član 35.

(Podnošenje zahtjeva za azil)

- (1) Stranac je dužan, u roku određenom potvrdom, Ministarstvu podnijeti zahtjev za azil. Punoljetni stranac zahtjev za azil podnosi lično dok za maloljetnog stranca zahtjev podnosi zakonski zastupnik odnosno staratelj. Zahtjev za azil može podnijeti lično i maloljetnik stariji od 16 godina, ako je u braku ili vanbračnoj zajednici.
- (2) Izuzetno, ako stranac bez opravdanih razloga ne podnese zahtjev za azil, u roku određenom potvrdom, smatrat će se da je odustao od iskazane namjere o čemu će Ministarstvo obavijestiti Službu. U daljnjim postupcima na njega se primjenjuje zakon kojim se regulira oblast kretanja i boravka stranaca.

Član 36.

(Registracija tražitelja azila)

(1) Nakon zaprimanja zahtjeva za azil stranac se registrira. Postupak registracije obuhvata sljedeće radnje:

- a) popunjavanje registracijskog obrasca;
- b) uzimanje otisaka deset prstiju i potpisa;
- c) fotografiranje i
- c) kopiranje ličnih i drugih dokumenta, relevantnih za vođenje postupka.

(2) Obrazac za registraciju popunjava se za svakog punoljetnog tražitelja azila i maloljetnog tražitelja azila starijeg od 16 godina, ako je u braku ili vanbračnoj zajednici. Za maloljetnog tražitelja azila bez pratnje, starijeg od 14 godina, registracijski obrazac popunjava se uz saglasnost staratelja.

(3) Od maloljetnog tražitelja azila bez pratnje, mlađeg od 14 godina, Ministarstvo uzima izjavu o razlozima napuštanja zemlje porijekla koja je prilagođena njegovom uzrastu i psihičkoj zrelosti.

(4) Punoljetnim tražiteljima azila kao i maloljetnim tražiteljima azila, starijim od 14 godina, uzimaju se otisci pristiju. Svi tražitelji azila, bez obzira na starosnu dob, fotografiraju se.

(5) Postupku registracije, osim tražitelja azila i službenog lica Ministarstva, mogu prisustvovati:

- a) zakonski zastupnik, odnosno staratelj;
- b) opunomoćenik;
- c) prevodilac odnosno tumač, ako je potreban;
- d) predstavnik UNHCR-a.

Član 37.

(Oduzimanje putnih isprava)

(1) Nakon obavljene registracije Ministarstvo tražitelju azila oduzima putne isprave, koje može koristiti za prelazak državne granice, uz izdavanje potvrde o oduzimanju putnih isprava.

(2) Oduzete putne isprave zadržavaju se u Ministarstvu i vraćaju tražitelju azila po konačnosti odluka iz člana 41. (1) a), e) i f) ovog zakona ili pravosnažnosti odluka iz člana 41. (1) b) i c) ovog zakona.

(3) Kada je po zahtjevu za azil donesena pravosnažna odluka iz člana 41. (1) d) ovog zakona, Ministarstvo oduzetu putnu ispravu predaje Službi.

Član 38.

(Prijava boravišta, prebivališta i promjene adrese stanovanja)

(1) Za stranca koji je iskazao namjeru podnošenja zahtjeva za azil, a smješten je u centar za prihvata i smještaj tražitelja azila, službeno lice centra prijavljuje boravak nadležnoj organizacionoj jedinici Službe ili policijskoj upravi/stanici u roku od tri dana od dana prihvata i smještaja lica.

(2) Stranac koji je iskazao namjeru podnošenja zahtjeva za azil, a smješten je na privatnoj adresi, dužan je izvršiti prijavu boravka nadležnoj organizacionoj jedinici Službe ili policijskoj upravi/stanici, u roku od tri dana od dana iskazane namjere a prije podnošenja zahtjeva za azil.

(3) Izbjeglica je dužna prijaviti prebivalište nadležnoj organizacionoj jedinici Službe ili policijskoj upravi/stanici u roku od osam dana od dana sticanja statusa. U slučaju promjene adrese stanovanja izbjeglica je dužna prijaviti tu promjenu nadležnoj organizacionoj jedinici Službe ili policijskoj upravi/stanici u roku od osam dana od dana promjene adrese stanovanja.

(4) Tražitelji azila i stranci pod supsidijarnom zaštitom dužni su prijaviti promjenu adrese stanovanja nadležnoj organizacionoj jedinici Službe ili policijskoj upravi/stanici u roku od tri dana od promjene adrese stanovanja.

Član 39.

(Intervju)

(1) Ministarstvo će nakon registracije obaviti, pojedinačno, sa svim punoljetnim tražiteljima azila jedan ili više intervju.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, intervju se može obaviti i s maloljetnikom starijim od 16 godina, ako je u braku ili vanbračnoj zajednici, kao i s maloljetnikom bez pratnje. Ministarstvo će prilikom intervju s maloljetnikom voditi računa o njegovom uzrastu, nivou intelektualnog razvoja i mogućnostima da shvati značaj postupka.

(3) Intervjuu, osim tražitelja azila i službenog lica Ministarstva, mogu prisustvovati:

- a) zakonski zastupnik, odnosno staratelj;
- b) opunomoćenik;
- c) prevodilac odnosno tumač, ako je potreban;
- d) predstavnik UNHCR-a.

(4) Tražitelju azila bit će omogućeno da iznese sve činjenice i okolnosti relevantne za donošenje odluke po zahtjevu za azil.

(5) Službeno lice Ministarstva upozorit će tražitelja azila da je dužan govoriti istinu, iznijeti sve okolnosti i činjenice na kojima zasniva zahtjev i priložiti sve raspoložive dokaze.

(6) Tražitelj azila i njegov opunomoćenik imaju pristup zapisniku s obavljenog intervjua.

Član 40.

(Procjena činjenica i okolnosti)

(1) Prilikom donošenja odluke po zahtjevu za azil uzimaju se u obzir:

a) činjenice koje se odnose na zemlju porijekla u vrijeme donošenja odluke po zahtjevu, uključujući zakone i propise te zemlje kao i način na koji se oni primjenjuju;

b) relevantne izjave i dokazi koje je iznio tražitelj azila uključujući i informaciju o tome da li je tražitelj bio ili može biti izložen progonu ili teškoj povredi;

c) položaj i lične okolnosti tražitelja azila, uključujući spol i dob, kako bi se na osnovu ličnih okolnosti tražitelja azila procijenilo predstavljaju li postupci i djela, kojima je bio ili bi mogao biti izložen, progon ili tešku povredu;

d) može li tražitelj azila dobiti efikasnu zaštitu u drugom dijelu zemlje porijekla u kojem ne bi imao osnovani strah od progona niti bi bio izložen stvarnom riziku trpljenja teške povrede;

e) može li tražitelj azila dobiti zaštitu zemlje u kojoj bi mogao dokazati državljanstvo;

f) druge činjenice koje mogu biti relevantne za donošenje odluke.

(2) Ministarstvo će pri utvrđivanju činjenica i okolnosti iz stava (1) ovog člana uzeti u obzir:

a) podatke i izjavu iz zahtjeva i registracijskog obrasca;

b) iskaz tražitelja azila dat na intervjuu;

c) dokaze i dokumentaciju podnesene od tražitelja azila;

d) dokaze dobivene od drugih nadležnih organa;

e) opće i specifične informacije o zemlji porijekla, dobivene iz različitih i pouzdanih izvora.

(3) Odluka Ministarstva neće zavisiti od podnošenja materijalnih dokaza od tražitelja azila ako je tokom postupka tražitelj azila podnio dokaze kojima raspolaže i dao prihvatljivo obrazloženje za nedostatak drugih dokaza, ako su njegove izjave dosljedne i prihvatljive i nisu u suprotnosti s dostupnim općim i posebnim informacijama o zemlji porijekla relevantnim za njegov slučaj i ako je utvrđena opća vjerodostojnost zahtjeva

Član 41.

(Odluke po zahtjevu za azil)

(1) Po zahtjevu za azil Ministarstvo donosi odluku kojom se tražitelju azila:

- a) usvaja zahtjev i priznaje status izbjeglice;
- b) usvaja zahtjev i priznaje status supsidijarne zaštite;
- c) odbija zahtjev i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH;
- d) odbija zahtjev i utvrđuje da ne može biti udaljen iz BiH iz razloga propisanih principom zabrane vraćanja iz člana 6. (2) ovog zakona;
- e) postupak po zahtjevu za azil obustavlja i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH ili
- f) odbacuje zahtjev za azil i određuje rok za dobrovoljno napuštanje BiH.

(2) Ministarstvo u formi rješenja donosi odluke iz stava (1) a), b), c) i d) ovog člana, a u formi zaključka donosi odluke iz stava (1) e) i f) ovog člana.

Član 42.

(Rokovi za donošenje odluke)

(1) Ministarstvo će odluku po zahtjevu za azil, u redovnom postupku, donijeti u roku od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, Ministarstvo će odluku po zahtjevu za azil donijeti u roku od 18 mjeseci ako:

- a) je utvrđivanje činjenica na kojima se zahtjev za azil zasniva otežano;
- b) veliki broj stranaca podnese zahtjev za azila u određenom periodu;
- c) se kašnjenje može pripisati propustima tražitelja azila u smislu ispunjavanja obaveza iz člana 40. (3) ovog zakona, kao i drugih objektivnih razloga.

(3) Ministarstvo će odluku po zahtjevu za azil donijeti u roku od 30 dana ako postoji osnov za odbijanje zahtjeva u ubrzanom postupku iz člana 45. ovog zakona.

(4) Ako zahtjev za azil ne bude riješen u roku iz stava (1) ovog člana, Ministarstvo o tome obavještava tražitelja azila.

Član 43.

(Priznavanje izbjegličkog statusa i statusa supsidijarne zaštite)

- (1) Ministarstvo tražitelju azila priznaje status izbjeglice kada u postupku po zahtjevu za azil utvrdi da tražitelj azila ispunjava uslove iz člana 19. ovog zakona.
- (2) Ministarstvo priznaje tražitelju azila status supsidijarne zaštite kada u postupku po zahtjevu za azil utvrdi da tražitelj azila ne ispunjava uslove iz člana 19., ali ispunjava uslove iz člana 22. ovog zakona. Supsidijarna zaštita u BiH odobrava se na rok od godinu dana i može se produžiti na zahtjev stranca dok traju uslovi zbog kojih je supsidijarna zaštita priznata. Supsidijarna zaštita produžava se na dvije godine.
- (3) Stranac kojem je priznata supsidijarna zaštita zahtjev za njeno produženje podnosi Ministarstvu najkasnije 60 dana prije isteka prethodnog odobrenja. U postupku po zahtjevu za produženje supsidijarne zaštite Ministarstvo može saslušati stranca kojem je priznata supsidijarna zaštita. Supsidijarna zaštita prestaje važiti istekom roka na koji je odobrena ako stranac ne podnese zahtjev za njeno produženje.
- (4) Po zahtjevu za produženje supsidijarne zaštite Ministarstvo može donijeti rješenje kojim produžava supsidijarnu zaštitu ili odbija zahtjev.
- (5) Rješenje Ministarstva o produženju supsidijarne zaštite je konačno i izvršno. Stranac kojem je produžena supsidijarna zaštita ostvaruje prava iz člana 78. ovog zakona donošenjem rješenja o produženju.
- (6) Rješenje Ministarstva o odbijanju zahtjeva za produženje supsidijarne zaštite je konačno. Protiv ovog rješenja stranac može podnijeti tužbu Sudu BiH u roku od 15 dana od dana prijema odluke. Tužba odgađa izvršenje rješenja.

Član 44.

(Odbijanje zahtjeva za azil u redovnom postupku)

- (1) Ministarstvo odbija zahtjev za azil kada u postupku po zahtjevu za azil utvrdi da tražitelj azila ne ispunjava uslove iz čl. 19. i 22. ovog zakona, postupajući u rokovima iz člana 42. (1) i (2) ovog zakona.
- (2) Prilikom donošenja odluke po zahtjevu za azil, Ministarstvo može u redovnom postupku odluku zasnovati na razlozima navedenim u članu 45. (1) ovog zakona.

Član 45.

(Odbijanje zahtjeva za azil u ubrzanom postupku)

(1) Ministarstvo odbija zahtjev za azil u ubrzanom postupku u roku iz člana 42. (3) ako:

- a) je tražitelj azila iznio informacije koje nisu značajne ili su minimalno značajne za priznavanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite;
- b) je tražitelj azila doveo u zabludu Ministarstvo podnošenjem netačnih informacija ili nevjerodostojnih dokumenata ili je prešutio važne informacije ili uništio, otuđio odnosno prikrrio dokumente za utvrđivanje svog identiteta i/ili državljanstva;
- c) je tražitelj azila dao očigledno nedosljedne i kontradiktorne, nemoguće ili malo vjerovatne izjave koje su u suprotnosti s informacijama o zemlji porijekla;
- d) je tražitelj azila zahtjev za azil podnio kako bi odgodio ili onemogućio izvršenje odluke o protjerivanju ili ekstradiciji;
- e) je tražitelj azila nezakonito ušao na teritoriju BiH ili produžio svoj boravak na teritoriji BiH, a nije se bez odgađanja prijavio nadležnim organima i podnio zahtjev za azil;
- f) se tražitelj azila može iz osnovanih razloga smatrati opasnim za sigurnost BiH ili javni red ili ako je bio prisilno protjeran zbog sigurnosti BiH ili javnog reda;
- g) tražitelj azila dolazi iz sigurne zemlje porijekla a nije dokazao da ta zemlja za njega nije sigurna.

(2) Ubrzani postupak ne može se primjenjivati u slučaju maloljetnika bez pratnje. Izuzetno, na maloljetnika bez pratnje može se primijeniti stav (1) f) i g) ovog člana, ako maloljetnik ima opunomoćenika.

(3) Tražitelju azila će se i pored postojanja okolnosti iz stava (1) ovog člana omogućiti da dokaže da ispunjava uslove iz čl. 19. i 22. ovog zakona.

Član 46.

(Zabrana vraćanja u slučaju odbijanja zahtjeva i ukidanja statusa)

(1) Ministarstvo dostavlja preporuku Službi o zabrani vraćanja stranca iz razloga propisanih članom 6. (2) ovog zakona, kada odluke iz čl. 41. (1) d) i 54. (2) ovog zakona postanu pravosnažne.

(2) Služba strancu iz stava (1) ovog člana izdaje potvrdu o ostanku u BiH na period do godinu dana, uz mogućnost produženja. Potvrda o ostanku produžava se na zahtjev stranca, uz preporuku Ministarstva. Zahtjev za produženje stranac dostavlja Službi najkasnije u roku od dva mjeseca, prije isteka perioda na koji mu je dozvoljen ostanak u BiH.

(3)Ministarstvo, na zahtjev Službe, dostavlja preporuku o produženju potvrde o ostanku stranca, sve dok postoje razlozi zbog kojih su donesene odluke iz čl. 41. (1) d) i 54. (2) ovog zakona.

(4)Kada utvrdi da su prestali razlozi zbog kojih su donesene odluke iz čl. 41. (1) d) i 54. (2) ovog zakona, Ministarstvo donosi rješenje kojim utvrđuje prestanak razloga zabrane vraćanja i određuje strancu rok za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH.

(5)Rješenje iz stava (4) ovog člana je konačno. Protiv njega može se pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH u roku od osam dana od dana prijema rješenja. Tužba odgađa izvršenje rješenja. Sud BiH odluku po tužbi donosi u roku od 30 dana od dana prijema tužbe.

Član 47.

(Obustava postupka)

Pored slučajeva predviđenih Zakonom o upravnom postupku, postupak po zahtjevu za azil obustavlja se zaključkom ako:

- a) se u postupku utvrdi da je tražitelj azila državljanin BiH;
- b) tokom postupka tražitelj azila ne sarađuje s Ministarstvom;
- c) tražitelj azila u toku postupka napusti teritoriju BiH;
- d) se tražitelj azila ne odazove na poziv za saslušanje a svoje odsustvo ne opravda;
- e) tražitelj azila ne boravi na posljednjoj prijavljenoj adresi a nadležni organ nije obavijestio o promjeni adrese, u roku propisanom članom 38. (4) ovog zakona.

Član 48.

(Odbacivanje zahtjeva za azil)

Ministarstvo će odbaciti zahtjev za azil zaključkom ako:

- a) je raniji zahtjev za azil u BiH bio odbijen, a tražitelj azila nije priložio dokaze da su se okolnosti na kojima je zasnovao prethodni zahtjev bitno promijenile;
- b) tražitelj azila dolazi iz sigurne treće zemlje, a nije dokazao da ta zemlja za njega nije sigurna.
- c) je tražitelju azila zaštitu priznala druga zemlja i u mogućnosti je da se vrati u tu zemlju i koristi zaštitu u skladu s članom 50. ovog zakona.

Član 49.

(Sigurna zemlja porijekla i sigurna treća zemlja)

(1) Sigurna zemlja porijekla je zemlja u kojoj je tražitelj azila boravio kao državljanin te zemlje ili u kojoj je kao lice bez državljanstva imao posljednje uobičajeno mjesto boravka, ako je u njoj siguran od progona u smislu člana 20. ovog zakona i teške povrede u smislu člana 22. ovog

zakona. Prilikom ocjenjivanja da li se jedna zemlja može smatrati sigurnom zemljom porijekla treba uzeti u obzir zakonodavstvo zemlje, način na koji se primjenjuje, poštivanje prava i sloboda iz Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, poštivanje principa zabrane vraćanja i postojanje sistema efikasnih pravnih lijekova protiv kršenja tih prava i sloboda.

(2) Sigurna treća zemlja je zemlja u kojoj je tražitelj azila boravio prije dolaska u BiH pod uslovima da u njoj nema progona u smislu člana 20. ovog zakona i teške povrede u smislu člana 22. ovog zakona, da se u njoj poštuje princip zabrane vraćanja, da se u tu zemlju može legalno vratiti i da mu je omogućen pristup postupku azila koji će biti razmatran u skladu s važećim propisima.

(3) Odluku o tome koje se zemlje smatraju sigurnim zemljama porijekla i sigurnim trećim zemljama donosi Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva, uz pribavljeno mišljenje Ministarstva vanjskih poslova BiH (u daljnjem tekstu: MVPBiH) i Ministarstva pravde BiH. Ocjena o tome da li je neka zemlja sigurna zemlja porijekla ili sigurna treća zemlja zasniva se na informacijama dobivenim iz različitih i pouzdanih izvora.

(4) Ministarstvo prati stanje u sigurnim zemljama porijekla i sigurnim trećim zemljama i predlaže revidiranje odluke o sigurnim zemljama porijekla i sigurnim trećim zemljama.

Član 50.

(Prva zemlja azila)

Prvom zemljom azila smatra se država u kojoj:

- a) je tražitelju azila priznat status izbjeglice i još uvijek može koristiti tu zaštitu ili
- b) tražitelj azila uživa drugu vrstu zaštite koja uključuje zaštitu od prisilnog udaljenja ili vraćanja i još uvijek može koristiti tu zaštitu.

Član 51.

(Pravni lijek)

(1) Rješenje iz člana 41.(1) a) ovog zakona, kojim je odobren izbjeglički status, konačno je. Protiv njega može se pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH u roku od 15 dana od dana prijema rješenja. Tužba ne odgađa izvršenje rješenja. Sud BiH odluku po tužbi donosi u roku od 45 dana od dana prijema tužbe.

(2) Rješenje iz člana 41.(1) b) ovog zakona, kojim je odobrena supsidijarna zaštita, konačno je. Protiv njega može se pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH u roku od 15 dana od dana prijema

rješenja. Tužba odgađa izvršenje rješenja. Sud BiH odluku po tužbi donosi u roku od 45 dana od dana prijema tužbe.

(3) Rješenje kojim je zahtjev za azil odbijen u skladu s članom 41. (1) c) a u vezi s članom 44. ovog zakona konačno je. Protiv njega može se pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH u roku od 15 dana od dana prijema rješenja. Tužba odgađa izvršenje rješenja. Sud BiH odluku po tužbi donosi u roku od 45 dana od dana prijema tužbe.

(4) Rješenje kojim je zahtjev za azil odbijen u skladu s članom 41. (1) c) a u vezi sa članom 45. ovog zakona konačno je. Protiv njega može se pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH u roku od osam dana od dana prijema rješenja. Tužba odgađa izvršenje rješenja. Sud BiH odluku po tužbi donosi u roku od 30 dana od dana prijema tužbe.

(5) Rješenje kojim je odbijen zahtjev za azil u skladu s članom 41. (1) d) ovog zakona konačno je. Protiv njega može se pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH u roku od 15 dana od dana prijema rješenja. Tužba odgađa izvršenje rješenja. Sud BiH odluku po tužbi donosi u roku od 45 dana od dana prijema tužbe.

(6) Zaključak kojim je obustavljen postupak po zahtjevu za azil u skladu s članom 41. (1) e) ovog zakona konačan je. Protiv njega može se pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH u roku od osam dana od dana dostave zaključka. Tužba ne odgađa izvršenje zaključka. Sud BiH odluku po tužbi donosi u roku od 30 dana od dana prijema tužbe.

(7) Zaključak kojim je odbačen zahtjev za azil u skladu s članom 41. (1) f) ovog zakona konačan je. Protiv ovog zaključka može se pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH u roku od osam dana od dana dostave zaključka. Tužba ne odgađa izvršenje zaključka. Sud BiH odluku po tužbi donosi u roku od 30 dana od dana prijema tužbe.

Odjeljak C. Prestanak i ukidanje azila

Član 52.

(Prestanak izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite)

- (1) Ministarstvo donosi odluku o prestanku izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite u BiH u sljedećim slučajevima:
- a) ako izbjeglica ili stranac pod supsidijarnom zaštitom dobrovoljno ponovo uživa zaštitu zemlje čiji je državljanin;
 - b) ako je izbjeglica ili stranac pod supsidijarnom zaštitom, nakon što je izgubio državljanstvo neke druge zemlje, dobrovoljno ponovo stekao državljanstvo te zemlje;
 - c) ako je izbjeglica ili stranac pod supsidijarnom zaštitom stekao novo državljanstvo i uživa zaštitu zemlje čije je državljanstvo stekao;

- d) ako se izbjeglica ili stranac pod supsidijarnom zaštitom dobrovoljno vratio radi nastanjenja u zemlju koju je napustio i izvan koje je živio iz straha od progona ili teške povrede;
- e) ako izbjeglica ili stranac pod supsidijarnom zaštitom, usljed prestanka okolnosti na osnovu kojih mu je priznat status, ne može i dalje odbijati uživanje zaštite zemlje čiji je državljanin ili u kojoj je imao uobičajeno mjesto boravka;
- f) kada su okolnosti koje su dovele do priznavanja statusa prestale da postoje ili su se promijenile u tolikoj mjeri da zaštita više nije potrebna;
- g) ako je izbjeglica ili stranac pod supsidijarnom zaštitom stekao državljanstvo BiH;
- h) ako se izbjeglica ili stranac pod supsidijarnom zaštitom izričito odrekao statusa;
- i) ako izbjeglica ili stranac pod supsidijarnom zaštitom boravi van BiH duže od šest mjeseci u kontinuitetu a o tome nije obavijestio Ministarstvo i
- j) smrću stranca.

(2) Ministarstvo će prilikom ocjene uslova iz stava (1) tač. d), e) i f) ovog člana razmotriti da li je promjena okolnosti na osnovu kojih je dodijeljena zaštita značajna i trajnog karaktera.

Član 53.

(Ukidanje izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite)

Ministarstvo donosi odluku o ukidanju izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite u BiH u slučajevima kada se ustanovi:

- a) da postoji neki od razloga za isključenje iz čl. 21. i 23. ovog zakona,
- b) da je pogrešno iznošenje ili izostavljanje činjenica, uključujući i korištenje krivotvorenih dokumenata, dovelo do priznanja statusa.

Član 54.

(Postupak prestanka ili ukidanja izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite)

- (1) Rješenje o prestanku ili ukidanju izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite donosi Ministarstvo po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranke.
- (2) Ako je rješenje iz stava (1) ovog člana doneseno na osnovu člana 53. (1) a), a u postupku se utvrdi da stranac ne može biti vraćen iz razloga propisanih članom 6. (2) ovog zakona, Ministarstvo, po pravosnažnosti rješenja, Službi dostavlja preporuku o zabrani vaćanja stranca.

- (3) Rješenje iz stava (1) ovog člana je konačno. Protiv njega može se pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH u roku od 15 dana od dana prijema rješenja. Tužba odgađa izvršenje rješenja. Sud BiH odluku po tužbi donosi u roku od 45 dana od dana prijema tužbe.
- (4) Stranac ne može biti prisilno udaljen iz BiH prije pravosnažnosti odluke iz stava (1) ovog člana.
- (5) U postupku prestanka ili ukidanja statusa izbjeglici ili strancu pod supsidijarnom zaštitom bit će omogućeno da se pismenim ili usmenim putem izjasni o razlozima zbog kojih mu status ne bi trebao prestati, odnosno biti ukinut. Ministarstvo, prilikom donošenja odluke o prestanku ili ukidanju statusa izbjeglice ili supsidijarne zaštite, uzima u obzir opće i specifične informacije o zemlji porijekla dobivene iz različitih i pouzdanih izvora.
- (6) Izuzetno od stava (4) ovog člana, ako postoje razlozi iz člana 52. (1) g), h) i) i j) ovog zakona, Ministarstvo odluku o ukidanju ili prestanku statusa može donijeti bez izjašnjenja izbjeglice ili lica pod supsidijarnom zaštitom.
- (7) U postupku prestanka ili ukidanja izbjegličkog statusa i statusa supsidijarne zaštite izbjeglica i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pristup besplatnoj pravnoj pomoći.

Član 55.

(Dostava odluka)

- (1) Odluke iz čl. 41., 43. (5) i (6) i 54. (1) ovog zakona dostavljaju se opunomoćeniku. Ako stranac nema opunomoćenika, odluke se dostavljaju strancu lično.
- (2) Strancu koji nema opunomoćenika i ne boravi na prijavljenoj adresi, a nadležni organ nije obavijestio o promjeni adrese stanovanja, odluke se dostavljaju putem oglasne ploče Ministarstva.
- (3) Ministarstvo, po konačnosti odluke iz čl. 41. (1) a) i 43. (5) i pravosnažnosti odluka iz čl. 41. (1) b) i 43. (6) i 54. (1) ovog zakona, obavještava Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH o donesenim odlukama.
- (4) Ministarstvo, po konačnosti odluka iz čl. 41. (1) a), e) i f) i 43. (5) i pravosnažnosti odluka iz člana 41. (1) b), c) i d) i 41. (6) ovog zakona, obavještava Službu o donesenim odlukama.
- (5) Ministarstvo, po pravosnažnosti odluka iz čl. 41. (1) d) i 54. (2), Službi dostavlja preporuku o zabrani vraćanja stranca, iz razloga propisanih članom 6.(2) ovog zakona.

Član 56.

(Primjena zakona kojim se regulira oblast kretanja i boravka stranaca)

U slučaju kada je Ministarstvo donijelo konačnu odluku iz člana 41. (1) e) i f) ili pravosnažnu odluku iz čl. 41. (1) c), 43. (6) i 54. (1), na stranca se primjenjuje zakon kojim se regulira oblast kretanja i boravka stranaca, ako teritoriju BiH ne napusti u roku određenom odlukom.

POGLAVLJE III. PRIVREMENA ZAŠTITA

Član 57.

(Privremena zaštita)

(1) Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva, u slučaju masovnog priliva stranaca kojima je potrebna zaštita, donosi odluku kojom se osigurava privremena zaštita tih lica. Prilikom sačinjavanja prijedloga odluke kojom se osigurava privremena zaštita Ministarstvo obavlja konsultacije s UNHCR-om i ostalim relevantnim međunarodnim organizacijama u BiH.

(2) Odlukom iz stava (1) ovog člana Vijeće ministara BiH odredit će institucije koje će biti nadležne da strancima pod privremenom zaštitom u BiH osiguraju pristup pravima iz člana 62. (1) ovog zakona.

(3) Uzimajući u obzir ekonomske i druge mogućnosti BiH, te razloge očuvanja javnog poretka, javnog reda i mira ili sigurnosti BiH, Vijeće ministara BiH određuje broj lica kojima će biti pružena privremena zaštita te razloge zbog kojih se taj broj može povećati do izmjene odluke.

Član 58.

(Odobrovanje privremene zaštite)

Privremena zaštita odobrava se:

(a) strancima koji masovno dolaze u BiH a koji su napustili svoju zemlju porijekla i ne mogu se u nju vratiti zbog oružanog sukoba ili sistematskog i općeg kršenja ljudskih prava;

(b) strancima koji su u vrijeme nastanka okolnosti iz tačke a) ovog člana boravili u BiH a vraćanje u zemlju porijekla im je privremeno onemogućeno zbog nastanka tih okolnosti.

Član 59.

(Nadležnost za odobravanje i vrijeme trajanja privremene zaštite)

- (1) Na osnovu odluke Vijeća ministara BiH iz člana 57. ovog zakona, Ministarstvo odobrava privremenu zaštitu na period od godinu dana uz mogućnost njenog automatskog produženja dva puta na period od šest mjeseci.
- (2) Nakon isteka perioda iz stava (1) ovog člana Vijeće ministara BiH odlukom može produžiti privremenu zaštitu još godinu dana, ako i dalje postoje razlozi zbog kojih je odobrena privremena zaštita.

Član 60.

(Razlozi neodobravanja privremene zaštite)

Privremena zaštita neće biti odobrena strancu ako:

- a) postoje razlozi za isključenje iz člana 21. ovog zakona;
- b) ima izbjeglički status ili status supsidijarne zaštite ili je stranac s odobrenim privremenim ili stalnim boravkom u BiH;
- c) u trećoj zemlji uživa zaštitu, ima državljanstvo ili reguliran boravak.

Član 61.

(Prestanak privremene zaštite)

- (1) Strancu prestaje privremena zaštita protekom perioda na koji je odobrena.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, Vijeće ministara BiH može, u toku perioda na koji je odobrena privremena zaštita, donijeti odluku o prestanku privremene zaštite ako su prestale da postoje okolnosti na osnovu kojih je odobrena.
- (3) Prestanak privremene zaštite ne utiče na pravo stranca da podnese zahtjev za azil.

Član 62.

(Prava i obaveze stranaca pod privremenom zaštitom)

(1) Stranac pod privremenom zaštitom u BiH ima pravo na:

- a) boravak;
- b) osnovne uslove za život i smještaj,
- c) identifikacioni dokument;
- d) primarnu zdravstvenu zaštitu;
- e) osnovno i srednje obrazovanje;
- f) besplatnu pravnu pomoć;
- g) pristup tržištu rada;
- h) spajanje s porodicom;
- i) staratelja, ako je stranac pod privremenom zaštitom maloljetnik bez pratnje ili poslovno nesposobno lice.

(2) Obaveze propisane članom 79. ovog zakona se na odgovarajući način primjenjuju na strance kojima je odobrena privremena zaštita.

Član 63.

(Spajanje stranca pod privremenom zaštitom s porodicom)

(1) Stranac pod privremenom zaštitom ima pravo na spajanje s članovima porodice iz člana 2. (1) k) ovog zakona, koji se nalaze van teritorije BiH.

(2) Članovima porodice koji ostvaruju pravo na spajanje sa strancem pod privremenom zaštitom bit će odobren status privremene zaštite pod uslovom da je porodični odnos postojao u zemlji porijekla i da ne potpadaju pod klauzule isključenja iz člana 21. ovog zakona.

(3) Dijete stranca pod privremenom zaštitom rođeno na teritoriji BiH slijedi pravni položaj zakonskog zastupnika.

Član 64.

(Korištenje prava privremene zaštite)

(1) Stranac pod privremenom zaštitom može podnijeti zahtjev za azil. Tokom postupka po zahtjevu za azil stranac koristi prava iz privremene zaštite.

(2) Ako nakon provedenog postupka po zahtjevu za azil nije priznat izbjeglički status ni status supsidijarne zaštite, strancu koji ispunjava uslove za privremenu zaštitu ili je već pod privremenom zaštitom bit će omogućena privremena zaštita tokom ostatka vremena dok zaštita traje.

Član 65.

(Podzakonski propis o tehničkim pitanjima privremene zaštite)

Ministarstvo će, po potrebi, podzakonskim propisima detaljnije regulirati pitanja uređena ovim poglavljem, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH i Ministarstva civilnih poslova BiH.

POGLAVLJE IV. OGRANIČENJE KRETANJA

Član 66.

(Razlozi i način ograničenja kretanja)

(1) Tražitelju azila se kretanje može privremeno ograničiti:

- a) zabranom kretanja izvan imigracionog centra, koji se osniva u skladu sa zakonom kojim se regulira oblast kretanja i boravka stranaca;
- b) zabranom kretanja izvan određenog mjesta.

(2) Tražitelju azila će se ograničiti kretanje zabranom kretanja izvan imigracionog centra ako mu je izrečena mjera protjerivanja i predstavlja opasnost po sigurnost BiH.

(3) Tražiocu azila može se ograničiti kretanje zabranom kretanja izvan imigracionog centra ili određenog mjesta ako je:

- (a) izrečena mjera protjerivanja i nije utvrđen identitet tražitelja azila;
- (b) izrečena mjera protjerivanja a postoje osnovi sumnje da se radi o zahtjevu iz člana 45. (1) ovog zakona;
- (c) izrečena mjera protjerivanja.

(4) Tražitelju azila može se ograničiti kretanje zabranom kretanja izvan određenog mjesta ako:

- a) nije utvrđen identitet tražitelja azila;
- b) postoje osnovi sumnje da se radi o zahtjevu iz člana 45. (1) ovog zakona.

(5) Ministarstvo će odluku o ograničenju kretanja donijeti cijeneći individualne okolnosti svakog pojedinačnog slučaja i vodeći računa o nužnosti i razmjernosti izrečene mjere i razloga za ograničenje.

(6) Ako je tražitelju azila kretanje privremeno ograničeno, Ministarstvo obavještava Službu. Tražitelj azila kojem je ograničeno kretanje zabranom kretanja izvan određenog mjesta u obavezi je da se, za vrijeme trajanja izrečene mjere, javlja nadležnoj organizacionoj jedinici Službe ili policijskoj upravi/stanici, na način koji odredi Ministarstvo.

(7) Maloljetnom tražitelju azila ograničava se kretanje zabranom kretanja izvan imigracionog centra samo u krajnjem slučaju i nakon što Ministarstvo utvrdi da se druge mjere ne mogu primijeniti. Takvo ograničenje traje što je moguće kraće i Ministarstvo će u najkraćem roku maloljetnika smjestiti na adekvatan način.

Član 67.

(Rješenje o privremenom ograničenju kretanja i pravni lijek)

(1) Ministarstvo donosi rješenje o privremenom ograničenju kretanja tražitelja azila u kojem se navode razlozi, način i vrijeme u kojem traju izrečene mjere ograničenja kretanja.

(2) Kretanje tražitelja azila može se privremeno ograničiti na period do 90 dana. Ako okolnosti zbog kojih je mjera ograničenja izrečena još uvijek traju, mjera ograničenja kretanja može se produžavati na period do 90 dana. Tražitelju azila kretanje može biti privremeno ograničeno ukupno 180 dana.

(3) Rješenje o privremenom ograničenju kretanja izvršava se uručenjem rješenja tražitelju azila.

(4) Protiv rješenja o privremenom ograničenju kretanja tražitelj azila može tužbom pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH. Tužba se podnosi u roku od osam dana od dana prijema rješenja. Tužba ne odgađa izvršenje rješenja.

(5) Sud BiH dužan je ove predmete smatrati hitnim i odluku po tužbi donijeti u roku od osam dana od dana prijema tužbe. Kada je tražitelju azila kretanje ograničeno u imigracionom centru, Sud BiH će, u upravnom sporu, saslušati tražitelja azila.

(6) Ako je strancu, prije iskazivanja namjere za podnošenje zahtjeva za azil, određen nadzor u skladu s propisima o kretanju i boravku stranaca, iskazivanje namjere ne utiče na izvršenje i tok nadzora.

Član 68.

(Prikupljanje dokaza u postupku ograničenja kretanja)

- (1) Odluku o privremenom ograničenju kretanja tražitelja azila iz sigurnosnih razloga Ministarstvo donosi na osnovu dokaza dostavljenih od nadležnog organa iz člana 18. (2) ovog zakona.
- (2) Ministarstvo utvrđuje postojanje razloga za privremeno ograničenje kretanja tražitelja azila, iz razloga propisanih članom 66. (3) i (4) ovog zakona.

POGLAVLJE V. IDENTIFIKACIONI DOKUMENTI

Član 69.

(Karton tražitelja azila)

- (1) Ministarstvo će tražitelju azila i osobama u pratnji, koji su obuhvaćeni zahtjevom za azil, izdati karton tražitelja azila najkasnije u roku od tri dana od obavljanja postupaka iz čl. 35. i 36. ovog zakona.
- (2) Kartonom tražitelja azila ne potvrđuje se nužno identitet tražitelja azila.
- (3) Tražitelj azila kartonom dokazuje pravo boravka na teritoriji BiH dok se o njegovom zahtjevu ne donese konačna odluka iz člana 41. (1) a) e) i f) ili pravosnažna odluka iz člana 41. (1) b) c) i d) ovog zakona te ostvaruje prava propisana članom 76. ovog zakona.
- (4) Karton tražitelja azila izdaje se na rok do tri mjeseca uz mogućnost produženja. Ako tražitelj azila nije smješten u centar za prihvata i smještaj tražitelja azila, rok važenja kartona produžava organizaciona jedinica Službe, uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva. Zahtjev za produženje kartona Službi podnosi tražitelj azila najkasnije 15 dana prije isteka prethodnog roka važenja.
- (5) Ako je tražitelju azila kretanje ograničeno, u skladu s članom 67. ovog zakona, činjenica ograničenja kretanja evidentira se na kartonu tražitelja azila.
- (6) Karton tražitelja azila ne može se koristiti za prelazak državne granice.
- (7) Ako se tražitelj azila nalazi u imigracionom centru, pritvoru, zatvoru ili centru za prihvata žrtava trgovine ljudima, Ministarstvo ne izdaje karton tražitelju azila.

Član 70.

(Popunjenost i gubitak kartona tražitelja azila)

(1) U slučaju popunjenosti rubrika predviđenih za produženje kartona, Ministarstvo tražitelju azila izdaje novi karton.

(2) U slučaju gubitka kartona tražitelj azila je dužan, najkasnije u roku od tri dana od saznanja za navedenu činjenicu, gubitak prijaviti organizacionoj jedinici Službe na čijoj teritoriji ima prijavljen boravak ili najbližoj policijskoj upravi/stanici na čijoj teritoriji je uočeno gubljenje kartona. Organizaciona jedinica Službe ili policijska uprava/stanica tražitelju azila izdaje potvrdu o gubitku kartona koju tražitelj azila sa zahtjevom za izdavanje novog kartona dostavlja Ministarstvu.

Član 71.

(Izbjeglički karton i karton o supsidijarnoj zaštiti)

(1) Ministarstvo izdaje izbjeglički karton licima kojima je priznat izbjeglički status konačnom odlukom iz člana 41. (1) a) ovog zakona.

(2) Ministarstvo izdaje karton o supsidijarnoj zaštiti licima kojima je priznat status supsidijarne zaštite pravosnažnom odlukom iz člana 41.(1) b) ili konačnom odlukom iz člana 43. (5) ovog zakona.

Član 72.

(Određivanje i poništenje jedinstvenog matičnog broja)

(1) U skladu sa Zakonom o jedinstvenom matičnom broju ("Sl. glasnik BiH", br. 32/01, 63/08, 103/11 i 87/13), Ministarstvo civilnih poslova BiH određuje i dodjeljuje izbjeglici jedinstveni matični broj (u daljnjem tekstu: JMB). Ministarstvo, u roku od 30 dana od donošenja odluke o priznavanju izbjegličkog statusa, podnosi zahtjev Ministarstvu civilnih poslova BiH za određivanje i dodjeljivanje JMB-a izbjeglici.

(2) Postupajući po zahtjevu iz stava (1) ovog člana, Ministarstvo civilnih poslova BiH određuje i dodjeljuje JMB izbjeglici u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, o čemu obavještava Ministarstvo. Ministarstvo obavještava izbjeglicu o određenom i dodijeljenom JMB-u.

(3) Ministarstvo, po pravosnažnosti odluke o prestanku ili ukidanju izbjegličkog statusa iz člana 54. (1) ovog zakona, podnosi zahtjev Ministarstvu civilnih poslova BiH za poništenje određenog i dodijeljenog JMB-a izbjeglici.

Član 73.

(Izdavanje izbjegličkog kartona i kartona o supsidijarnoj zaštiti)

(1) Rješenje iz člana 41. (1) a) i b) izvršava se izdavanjem izbjegličkog kartona ili kartona o supsidijarnoj zaštiti.

(2) Zahtjev za izdavanje izbjegličkog kartona i kartona o supsidijarnoj zaštiti Ministarstvu podnosi stranac lično, odnosno staratelj, opunomoćenik ili zakonski zastupnik stranca kojem se karton treba izdati. Uz zahtjev se prilaže prijava prebivališta izbjeglice ili mjesta boravka stranca pod supsidijarnom zaštitom, u skladu s članom 38. ovog zakona.

(3) Priznatom izbjeglici izdaje se izbjeglički karton. Rok važenja izbjegličkog kartona je tri godine.

(4) Strancima pod supsidijarnom zaštitom izdaje se karton o supsidijarnoj zaštiti, na rok na koji je odobrena supsidijarna zaštita.

(5) U postupku ostvarivanja prava propisanih ovim zakonom izbjeglica i stranac pod supsidijarnom zaštitom svoj status dokazuju izbjegličkim kartonom, odnosno kartonom o supsidijarnoj zaštiti.

(6) Izbeglički karton i karton o supsidijarnoj zaštiti ne mogu se koristiti za prelazak državne granice.

Član 74.

(Zamjena izbjegličkog kartona i kartona o supsidijarnoj zaštiti)

(1) Zamjenu izbjegličkog kartona i kartona o supsidijarnoj zaštiti obavlja Ministarstvo.

(2) Zahtjev za zamjenu izbjegličkog kartona ili kartona o supsidijarnoj zaštiti podnosi stranac s priznatim statusom, odnosno staratelj, zakonski zastupnik ili opunomoćenik stranca kojem je status priznat zbog isteka roka važenja, gubitka, oštećenja ili bitne izmjene izgleda nosioca kartona.

(3) Zahtjev za zamjenu izbjegličkog kartona ili kartona o supsidijarnoj zaštiti podnosi se 30 dana prije isteka roka važenja ili odmah po nastupanju promjena iz stava (2) ovog člana.

(4) U slučaju promjene adrese stanovanja, stranac s priznatim statusom, odnosno staratelj, zakonski zastupnik ili opunomoćenik stranca kojem je status priznat dužan je obavijestiti Ministarstvo o promjeni adrese stanovanja radi evidentiranja te činjenice u ranije izdatom kartonu.

(5) U slučaju gubitka izbjegličkog kartona ili kartona o supsidijarnoj zaštiti stranac je dužan, najkasnije u roku od tri dana od saznanja za navedenu činjenicu, prijaviti gubitak najbližoj organizacionoj jedinici Službe ili policijskoj upravi/stanici, na čijoj teritoriji je uočeno gubljenje kartona. Organizaciona jedinica Službe ili policijska uprava/stanica strancu izdaje potvrdu o gubitku kartona koju stranac, sa zahtjevom za izdavanje novog kartona, dostavlja Ministarstvu.

(6) Kartoni koje je Ministarstvo za ljudska prava izbjeglice BiH izdalo izbjeglicama i strancima pod supsidijanom zaštitom važe do isteka roka na koji su izdati.

Član 75.

(Putna isprave za izbjeglice)

Na lični zahtjev, odnosno zahtjev staratelja, opunomoćenika ili zakonskog zastupnika stranca kome je konačnom odlukom iz člana 41. (1) a) ovog zakona priznat status izbjeglice u BiH Ministarstvo može izdati putnu ispravu, propisanu Konvencijom o statusu izbjeglice iz 1951. godine i Zakonom o putnim ispravama BiH ('Sl. glasnik BiH', br. 4/97, 1/99, 9/99, 27/00, 32/00, 19/01, 47/04, 53/07, 15/08 i 33/08) s rokom važenja od dvije godine.

POGLAVLJE VI. PRAVA I OBAVEZE

Odjeljak A. Prava i obaveze tražitelja azila

Član 76.

(Prava tražitelja azila)

(1) Tražitelj azila ima pravo na:

- a) boravak u BiH;
- b) informiranje u skladu s članom 15. ovog zakona;
- c) smještaj u centar za tražitelje azila;
- d) primarnu zdravstvenu zaštitu;
- e) pristup osnovnom i srednjem obrazovanju;
- f) pristup tržištu rada;
- g) pristup besplatnoj pravnoj pomoći;
- h) praćenje toka postupka na jeziku koji razumije ili za koji se osnovano pretpostavlja da razumije;
- i) psihosocijalnu pomoć.

(2) Tražitelj azila ostvaruje navedena prava na osnovu kartona tražitelja azila. Sredstva za troškove koji nastanu na taj način osigurava Ministarstvo u budžetu institucija BiH, odobrenom za ovu namjenu ili putem donacija za azil u BiH.

(3) Pristup pravu iz stava (1) e) ovog člana ostvaruju maloljetni tražitelji azila najkasnije u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva za azil. Maloljetnom tražitelju azila neće biti uskraćeno pravo na srednjoškolsko obrazovanje ako je tokom trajanja postupka po zahtjevu za azil postao punoljetan.

(4) Tražitelju azila bit će omogućen pristup pravu iz stava (1) f) ovog člana ako Ministarstvo odluku po njegovom zahtjevu nije donijelo u roku od devet mjeseci od podnošenja zahtjeva za azil, a razlozi zbog kojih odluka nije donesena ne mogu se staviti na teret tražitelju azila.

(5) Ako je donesena odluka iz člana 41. (1) b), c), d) ovog zakona nakon što je tražitelj azila ostvario pravo na rad, tražitelj azila nastavlja uživati pravo na rad do pravosnažnosti navedenih odluka.

Član 77.

(Obaveze tražitelja azila)

Tražitelj azila obavezan je da:

- a) poštuje javni poredak BiH, zakone i druge propise u BiH te da se pridržava odluka nadležnih organa u BiH;
- b) sarađuje s nadležnim organima radi utvrđivanja identiteta;
- c) sarađuje s nadležnim organima tokom cijelog postupka po zahtjevu za azil;
- d) podnese dokumente koje ima na raspolaganju a koji su potrebni za razmatranje zahtjeva;
- e) podnese zahtjev za produženje važenja kartona tražitelja azila, u skladu s članom 69. (4) ovog zakona;
- f) prijavi gubitak kartona na način propisan članom 70. (2) ovog zakona;
- g) prijavi boravište i promjenu adrese stanovanja u skladu s članom 38. (4) ovog zakona i
- h) se pridržava kućnog reda u centru za prihvrat i smještaj tražitelja azila.

Odjeljak B . Prava i obaveze izbjeglice i stranca pod supsidijarnom zaštitom

Član 78.

(Prava izbjeglice i stranca pod supsidijarnom zaštitom)

(1) Izbjeglica i stranac pod supsidijarnom zaštitom imaju pravo na:

- a) identifikacioni dokument;
- b) informiranje u skladu s članom 15. ovog zakona;

- c) smještaj;
- d) rad;
- e) obrazovanje;
- f) zdravstvenu zaštitu;
- g) socijalnu pomoć;
- h) pomoć pri uključivanju u bh. društvo.

(2) Osim prava iz stava (1) ovog člana, izbjeglica ima pravo na spajanje s porodicom u skladu s članom 13. ovog zakona i pravo na putnu ispravu u skladu s članom 75. ovog zakona. Stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na održavanje porodičnog jedinstva u skladu s članom 14. ovog zakona.

(3) Pristup pravima iz stava (1) a) i stava (2) ovog člana osigurava Ministarstvo.

(4) Pristup pravima iz stava (1) b), c), d), e), f), g) i h) ovog člana osigurava Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH.

Član 79.

(Obaveze izbjeglice i stranca pod supsidijarnom zaštitom)

Izbjeglica i stranac pod supsidijarnom zaštitom obavezni su da:

- a) poštuju javni poredak BiH, zakone i druge propise u BiH i da se pridržavaju odluka nadležnih organa u BiH;
- b) podnesu zahtjev za zamjenu izbjegličkog kartona ili kartona o supsidijarnoj zaštiti u skladu s članom 74. (2) i (3) ovog zakona;
- c) prijave gubitak kartona na način propisan članom 74. (5) ovog zakona;
- d) prijave promjenu adrese stanovanja u skladu s članom 38. (3) i (4) ovog zakona;
- e) prijave sve promjene koje su od uticaja na ostvarivanje i obim prava propisanih članom 78. ovog zakona;
- f) obavijeste Ministarstvo, u skladu s članom 52. (1) i) ovog zakona, ako će izvan BiH boraviti duže od šest mjeseci u kontinuitetu.

POGLAVLJE VII. SLUŽBENE EVIDENCIJE

Član 80.

(Službene evidencije)

(1) Prema ovom zakonu, Ministarstvo vodi službene evidencije o:

- a) tražiteljima azila;
- b) licima kojima je priznat izbjeglički status, status supsidijarne zaštite ili privremena zaštita;
- c) putnim ispravama za izbjeglice;
- d) identifikacionim dokumentima.

(2) Osim službenih evidencija iz stava (1) ovog člana, Ministarstvo može voditi i druge evidencije s ciljem efikasnosti rada ili obrade podataka ako službene evidencije ne uključuju lične podatke.

(3) Podaci iz službenih evidencija iz stava (1) a) ovog člana sadrže i biometrijske podatke o tražiteljima azila iz člana 36. (1) b) i c) ovog zakona. Podaci iz stava (1) a) ovog člana sadržani su u Centralnoj bazi podataka o strancima, koja se uspostavlja u skladu sa zakonom kojim se regulira oblast kretanja i boravka stranaca.

(4) Ministarstvo podatke iz stava (1) a) ovog člana unosi u Centralnu bazu podataka o strancima odmah po nastaloj promjeni, a najkasnije narednog radnog dana.

Član 81.

(Podzakonski akti)

(1) Ministarstvo donosi podzakonski akt kojim propisuje način iskazivanja namjere i podnošenja zahtjeva za azil, izgled i sadržaj obrazaca koji se koriste u postupku, postupak i uslove za dodjelu azila u BiH, izgled, sadržaj i način izdavanja identifikacionih dokumenata kao i druga pitanja vezana za ovu oblast u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Ministarstvo civilnih poslova BiH, nakon provedenih konsultacija s Ministarstvom, donosi podzakonski akt kojim propisuje formu, sadržaj, potrebne dokumente koji se prilažu uz zahtjev za izdavanje putne isprave za izbjeglice, postupanje kod izdavanja i druga tehnička pitanja vezana za putne isprave za izbjeglice iz člana 75. ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Nakon provedenih konsultacija s Ministarstvom civilnih poslova BiH Ministarstvo donosi podzakonski akt kojim propisuje izgled i sadržaj zahtjeva za izdavanje putne isprave za izbjeglice, dokumente koji se prilažu uz zahtjev za izdavanje putne isprave za izbjeglice i drugim pitanjima, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(4) Na prijedlog Ministarstva, Vijeće ministara BiH donosi podzakonski akt kojim propisuje način upravljanja, uslove finansiranja, standarde funkcioniranja, način osiguranja posebnih uslova za korisnike centra za prihvrat i smještaj tražitelja azila kao i druga pitanja vezana za rad ove specijalizirane ustanove u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(5) Ministarstvo donosi podzakonski akt kojim propisuje sadržaj, način vođenja i korištenja službenih evidencija iz člana 80. stav (1) ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(6) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, nakon provedenih konsultacija s Ministarstvom i Ministarstvom civilnih poslova BiH, donosi podzakonske akte kojima propisuje način pristupa i ostvarivanja prava izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u BiH, iz člana 78. (1) b), c), d), e), f), g) i h) ovog zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

POGLAVLJE VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 82.

(Prestanak važenja prijašnjih propisa)

(1) Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi POGLAVLJE VII. Međunarodna i privremena zaštita (azil) Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu ("Sl. glasnik BiH", br. 36/08 i 87/12).

(2) Podzakonski propisi doneseni na osnovu Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu primjenjivat će se u prijelaznom periodu do donošenja novih podzakonskih propisa iz člana 81. ovog zakona, ako nisu u suprotnosti s ovim zakonom.

(3) Svi predmeti koji do stupanja na snagu ovog zakona nisu pravosnažno okončani bit će završeni po odredbama Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu. U predmetima u kojima do stupanja na snagu ovog zakona nije doneseno prvostepeno rješenje postupak se nastavlja po ovom zakonu.

Član 83.

(Stupanje na snagu ovog zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH, broj/ 15

_____ / 2015. godine

Sarajevo

Predsjedavajući

**Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH**

Predsjedavajući

Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH

OBRAZLOŽENJE:

I PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Pravni osnov za donošenje Zakona o azilu sadržan je, prije svega, u **Ustavu Bosne i Hercegovine** u njegovim sljedećim odredbama:

- U članu II stav 1. i 2. kojim je propisano da će Bosna i Hercegovina osigurati najveći nivo međunarodno priznatih prava i osnovnih sloboda te da se prava i slobode, predviđene Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenim protokolima, direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini i da imaju prioritet nad svim ostalim zakonima. Kako se u Zakonu o azilu, u upravnom postupku, odlučuje o pravima, obavezama i pravnim interesima stranaca – tražitelja azila, nedvojbeno je da su navedene odredbe ustavni osnov za donošenje ovog zakona.
- U članu III stav 1. tačka f) predviđena je nadležnost institucija Bosne i Hercegovine u politici i regulativi za useljavanje, izbjeglice i azil. Iz toga slijedi da je Bosna i Hercegovina nadležna za donošenje zakona kojim se uređuju uslovi i postupak odobravanja izbjegličkog statusa, statusa supsidijarne ili privremene zaštite, prava i obaveze svih navedenih kategorija stranaca kao i druga pitanja iz oblasti azila u Bosni i Hercegovini.
- U članu IV 4a) kojim je predviđeno da je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluke Predsjedništva ili za izvršavanje nadležnosti skupštine po Ustavu BiH.

Zakonom o ministarstvima BiH i drugim organima uprave BiH („Sl. glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04 i 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 i 6/13) u članu 14. (1) alineja 8. propisano je da Ministarstvo sigurnosti BiH kreira, stara se i provodi politiku useljavanja i azila u BiH.

Kako je odredbom člana 17. **Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine** („Sl. glasnik BiH“ br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) propisano da Vijeće ministara BiH u ostvarivanju svojih prava i dužnosti donosi odluke, zaključke i rješenja, usvaja nacрте i prijedloge zakona, analize, informacije, strategijska dokumenta, programe, sporazume, protokole i druga akta Ministarstvo sigurnosti BiH je sačinilo Zakon o azilu, radi njegovog usvajanja.

Obaveza donošenja Zakona o azilu utvrđen je i **Strategijom u oblasti migracije i azila i Akcionim planom za period 2012-2015. godinu**, koja je usvojena od strane Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 10. sjednici održanoj 12.06.2012.godine. U dijelu ovog strateškog dokumenta, kod aktivnosti pod rednim brojem 1.1.12., utvrđena je obaveza donošenja Zakona o azilu za čiju realizaciju je zaduženo Ministarstvo sigurnosti BiH, Sektor za azil.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Potpisivanjem Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju između Bosne i Hercegovine i Evropske unije Bosna i Hercegovina se obavezala da će svoje zakonodavstvo usaglašavati sa EU *acquis*. Kao što je već poznato u Ugovoru o funkcioniranju Evropske Unije (prečišćeni tekst iz 2012.godine), u njegovom trećem dijelu - Politike i unutarnje djelovanje Unije, Glava V, **Područje slobode, sigurnosti i pravde**, Poglavlje 2- **Politike koje se odnose na graničnu kontrolu, azil i useljenje**, između ostalog, pozicionirana je oblast azila na kojoj nadležne institucije Bosne i Hercegovine moraju raditi u cilju usaglašavanja sa *acquis* *communautaire*.

Važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu ("Sl. glasnik BiH", broj 36/08 i 87/12) koji je na snazi od 15.05.2008. godine pokazao je svoje efekte u najvećoj mogućoj mjeri. Međutim, tokom njegove dugogodišnje implementacije postalo je više nego jasno da isti ne može dati odgovore na sve promjene migracijskih tokova, kako u Bosni i Hercegovini tako i šire, zbog čega se javila potreba za njegovim revidiranjem i usklađivanjem sa novonastalim promjenama na polju evropskog zakonodavstva u ovoj oblasti. Dakle, razvojem zakonodavstva Evropske unije pojavila se i potreba za promjenama ili dopunama značajnog broja odredbi važećeg zakona, kako bi se isti uskladio s *acquis-em* tj. zajedničkom pravnom baštinom Evropske unije.

Pored navedenih promjena otežana primjena Zakonu o kretanju i boravku stranaca i azilu proizilazi i iz činjenice da se mnoga pitanja iz oblasti azila, naslanjaju na migracijski dio zakona te da **postojeće poglavlje VII- Međunarodna i privremena zaštita (azil)** sa svojim rješenjima, zajedno sa pripadajućim podzakonskim aktima koji su doneseni na osnovu ovog zakona, ne mogu dati adekvatne odgovore za nove trendove i pojavne oblike azila u Bosni i Hercegovini. Primjena važećeg zakona pokazala je da azilantski sistem u BiH ima visoke standarde kad se radi o provedbi azilantskog postupka, ali je pokazala i nedostatke ovakvog pristupa. Provedba važećeg zakona u kojem je jedinstvena azilantska procedura, omogućila je da stranci čiji je zahtjev za azil očito neosnovan vrše zloupotrebu azilantskog postupka kao mogućnost legalnog i relativno dugog ostanka u BiH. U svim postupcima po zahtjevu za azil u BiH Ministarstvo sigurnosti BiH, Sektor za azil ima obavezu da tražiteljima azila osigura odgovarajuće uslove, naročito u oblasti smještaja, ishrane, zdravstvene zaštite i obrazovanja, što zahtjeva značajna finansijska sredstva iz budžeta Institucija BiH za ovu namjenu.

Kao što smo rekli, razvojem zakonodavstva Evropske unije pojavila se potreba za promjenom ili dopunom značajnog broja odredbi važećeg zakona, u dijelu koji se odnosi na međunarodnu i privremenu zaštitu (azil), kako bi se isti uskladio sa *acquis-em*. S tim u vezi, potrebno je prije svega pomenuti dvije Direktive: **Direktiva 2013/32/EU** Evropskog parlamenta i Vijeća, od 26. juna 2013. godine, **o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite** i **Direktiva 2013/33/EU** Evropskog parlamenta i Vijeća, od 26. juna 2013. godine, **o utvrđivanju standarda za prihvatanje podnosioca zahtjeva za međunarodnu zaštitu**. Ove direktive su novijeg datuma tako da su, same po sebi, oblast azila u mnogome postavile na drugačiji način nego što je to u važećem zakonu sa njegovim rješenjima bilo uređeno.

Tu prije svega mislimo na modalitete i standarde prihvata tražitelja azila kojim se tretiraju određena prava stranaca koji traže azil a koja nisu obuhvaćena važećim zakonom. Pravo na rad tražitelja azila, pravo na srednjoškolsko obrazovanje, izmjenjen oblik prava na informisanje, pravnu pomoć, psihosocijalnu pomoć koja se pruža tražiteljima azila su samo neke od oblasti koje je bilo potrebno propisati ili jednim dijelom doraditi i medelizirati, u cilju usklađenosti sa standardima EU.

Određene definicije i njihovo usklađivanje sa EU definicijama, u odnosu na važeći zakon, bilo je potrebno posebno tretirati. Oblast održavanja porodičnog jedinstva izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom, definisanje djela koja se sa aspekta međunarodne zaštite smatraju djelima progona ili djelima teške povrede, počinioци progona ili teške povrede te s tim u vezi subjekti zaštite i zaštita unutar države, princip "sur place" kao potpuno novi princip koji se, istina, u dosadašnjoj praksi primjenjivao, "prva zemlja azila" su oblasti koje važećim zakonom, u poglavlju VII, nisu postojala.

Upravo su to neki od razloga zbog kojih se važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu mijenjao i dopunjavao u 2012. godini. Naime, već tada se znalo, obzirom na veliki broj njegovih izmjena i dopuna, da su izmjene i dopune Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu samo prelazno rješenje i trenutni odgovor na promjene koje se dešavaju na polju migracijskih tokova u Bosni i Hercegovini. Takođe je zaključeno da se trajnijem i efikasnijem rješavanju svih migracijskih tokova u Bosni i Hercegovini treba pristupiti na način da se donesu dva zakona: **Zakon o strancima** kojim će se regulisati oblast ulaska, kretanja i boravka stranaca u BiH i **Zakon o azilu** kojim će se regulisati oblast azila u BiH.

Iz navedenih razloga Ministarstvo sigurnosti BiH je, radeći na tekstu **Strategije u oblasti migracije i azila i Akcionog plana za period 2012-2015. godina**, predložilo da krucijalna aktivnost Ministarstva sigurnosti BiH u 2014. godini bude donošenje ova dva zakona: Zakona o azilu i Zakona o strancima. Ova Strategija predstavlja sveobuhvatan dokument u oblasti migracija i azila koji je od izuzetnog značaja za Bosnu i Hercegovinu, kako u kontekstu nastanka pozitivnih trendova upravljanja migracijama i azilom tako i u smislu aktuelnih nastojanja što bržeg integrisanja naše zemlje u članstvo Evropske unije.

U izradi ovog strateškog dokumenta učestvovali su predstavnici svih institucija i međunarodnih i domaćih organizacija koje su nadležne za provedbu Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu kao i drugih mjera i aktivnosti na kontroli migracija i azila u Bosni i Hercegovini (predstavnici Ministarstva sigurnosti BiH: Sektora za azil, Sektora za imigraciju, Službe za poslove sa strancima, Granične policije BiH i Državne agencije za istrage i zaštitu te predstavnici Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstva vanjskih poslova BiH, Ministarstva civilnih poslova BiH te Direkcije za evropske integracije). Svoj doprinosu radu ove Radne grupe dali su i predstavnici međunarodnih organizacija: UNHCR, IOM, OHR, ICMPD, EUPM BiH i ICITAP te domaćih nevladinih organizacija: Udruženje „Vaša prava“ i „BiH Inicijativa žena“.

U Akcionom planu ovog strateškog dokumenta, pod rednim brojem 1.1.12., utemeljena je obaveza Ministarstva sigurnosti BiH, Sektora za azil da do kraja 2014. godine izradi Zakon o međunarodnoj zaštiti (azilu) u BiH koji bi u redovnoj proceduri, kao prijedlog Vijeća ministara BiH, bio upućen u parlamentarnu proceduru te do kraja drugog kvartala 2015. godine i bio usvojen. U cilju realizacije navedene obaveze Sektor za azil je, poštujući utvrđene rokove, poslao zahtjev/prijedlog ministru Ministarstva sigurnosti BiH tražeći imenovanje Komisije koja će realizovati postavljeni cilj.

S tim u vezi, zamjenik ministra Ministarstva sigurnosti BiH donio je Odluku o imenovanju Komisije za izradu nacrtu Zakona o azilu, broj:07-02-1-1283-6/14 od 07.05.2014. godine. Prema navedenoj odluci zadatak komisije bio je da, prema Strateškom planu Ministarstva sigurnosti BiH, poduzme sve aktivnosti na izradi teksta Zakona o azilu, pribavi mišljenja te uputi Zakon o azilu u parlamentarnu procedure, u skladu sa rokovima određenim Strategijom i Akcionim planom za period 2012-2015.godina.

Članovi komisije, kojima je navedeno dato u zadatak, imenovani su iz slijedećih institucija: Ministarstva sigurnosti BiH: Sektora za azil, Sektora za imigraciju, Službe za poslove sa strancima te Direkcije za evropske integracije. U rad komisije bili su uključeni i predstavnici Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstva civilnih poslova BiH, Granične policije BiH, UNHCR-a, OHR, Delegacije EU, Centara za socijalni rad i nevladinog sektora (NVO "Vaša prava", "Fondacija lokalne demokratije" i "BiH inicijativa žena"), u fazama kada je njihovo uključjenje u rad komisije bilo potrebno, shodno njihovim nadležnostima.

Radeći na tekstu Zakona o azilu članovi komisije su za osnov uzeli tekst važećeg zakona, iz Poglavlja VII- Međunarodna i privremena zaštita (azil). Prilikom sačinjavanja Nacrta Zakona o azilu konsultovane su i u potpunoj mjeri primjenjene odredbe Ženevske Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine i njenog Protokola o status izbjeglica iz 1967. godine, Evropska konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama sa pratećim Protokolima i Konvencija o pravima djeteta. Komisija je, tokom izrade ovog zakona, vodila računa i imala u vidu iskustva Bosne i Hercegovine stečena kroz sudsku praksu iz oblasti azila. Tu prije svega mislimo na presude Evropskog suda za ljudska prava iz Strazbura kojim su u određenim predmetima, utvrđene povrede načinjene prema strancima od strane institucija Bosne i Hercegovine a zbog postojanja određenih propusta i ne adekvatnih rješenja u nacionalnom zakonodavstvu.

Imajući u vidu sve gore navedeno tokom izrade teksta Zakona o azilu posebna pažnja posvećena je i njegovoj usklađenosti sa evropskim standardima iz ove oblasti. S tim u vezi, članovi Komisije su najprije izanalizirali rješenja sadržana u evropskim direktivama u cilju donošenja zaključka o realnoj mogućnosti njihove implementacije u Bosni i Hercegovini. Članovi Komisije trudili su se da, u što je moguće većoj mjeri, sačine tekst Zakona o azilu koji će biti usklađen sa direktivama Evropske unije iz oblasti azila vodeći računa o realnoj dimenziji i mogućoj implementaciji zakonskih rješenja u Bosni i Hercegovini.

• PREGLED NACRTA ZAKONA O AZILU

Odredbe Zakona o azilu svrstane su u 8 Poglavlja. U tekstu koji slijedi, u kratkim crtama, predstavljamo oblasti regulisanja, rješenjima koja su zadržana te date vrijednosti koje su uvedene u oblasti azila.

Poglavlje I. (OPŠTE ODREDBE) reguliše predmet zakona, određuje nadležne organe, pojašnjava terminologiju i daje opšte odredbe, odnosno, principe koji se odnose na sve strance koji u BiH traže azil.

Zabrana diskriminacije stranca propisana je članom 9., dok je članom 15. definisano pravo stranca da u svim fazama postupka, koji se vodi u cilju ostvarivanja njihovih prava, bude obaviješten o svojim pravima i obavezama, u skladu sa ovim zakonom. Zakon istovremeno članom 6. propisuje princip zabrane vraćanja „non –refoulement” kojim se garantuje da stranac neće biti prisilno udaljen ili vraćen u zemlju gdje bi mu život ili sloboda bili ugroženi zbog njegove rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog političkog mišljenja. Članom 14. ovog zakona prvi put je definisan princip održavanja porodičnog jedinstva izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u Bosni i Hercegovini.

POGLAVLJE II. (IZBJEGLIČKI STATUS I STATUS SUPSIDIJARNE ZAŠTITE) definiše izbjeglički status u članu 19. a članom 22. ovog zakona daje se definicija statusa supsidijarne zaštite. Ovim poglavljem se, dalje, preciziraju uslovi za dodjelu izbjegličkog statusa ili statusa supsidijarne zaštite kao i razlozi za isključenje iz jednog ili drugog vida zaštite.

U ovom poglavlju zakona prvi put su definisani određeni aspekti međunarodne zaštite kao što su u članu 20. djela koja se sa aspekta međunarodne zaštite smatraju djelima progona ili djelima teške povrede, počinio progona ili teške povrede iz člana 24. te s tim u vezi subjekti zaštite i zaštita unutar države, kako je definisano članom 26. ovog zakona. Princip "sur place", koji je u dosadašnjoj praksi kroz važeći zakon primjenjivan, definisan članom 27. zakona, dok je pitanje "prve zemja azila" definisano članom 50. zakona.

U ovom poglavlju detaljno se definiše procedura po zahtjevu za azil od trenutka podnošenja zahtjeva, preko registracije tražitelja azila, njegovog prihvata i smještaja, garancija u postupku, intervjua, donošenja odluka, vrsta odluka, rokovi za njihovo donošenje te pravni lijek.

Posebnim Odjeljkom ovog poglavlja regulisana je oblast prestanka i ukidanja izbjegličkog statusa i statusa supsidijarne zaštite u čl. 52. i 53., način na koji se provode ovi postupci kao i veza između ovog zakona sa Zakonom o strancima.

POGLAVLJE III. (PRIVREMENA ZAŠTITA) je poglavlje u kojem je definisana kompletna oblast zaštite stranaca koji masovno dolaze u Bosnu i Hercegovinu iz zemlje porijekla i ne mogu se u nju vratiti zbog oružanog sukoba ili sistematskog i opšteg kršenja ljudskih prava. Prema članu 57. ovog zakona Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH, u slučaju masovnog priliva stranaca kojima je potrebna zaštita donosi odluku kojom se osigurava privremena zaštita tih lica te određuje institucije koje će biti nadležne da strancima pod privremenom zaštitom u BiH osiguraju pristup pravima, iz člana 62. (1) ovog zakona.

Regulisan je način odobravanja privremene zaštite, vrijeme njenog trajanja, prestanak privremene zaštite uz definisanje razloga zbog kojih se strancima privremena zaštita neće odobriti. Posebna pažnja posvećena je setu prava i obaveza stranaca koji se u Bosni i Hercegovini mogu naći u statusu privremene zaštite, u članu 62. ovog zakona.

POGLAVLJE IV. (OGRANIČENJE KRETANJA) definiše veoma suptilnu oblast azila - oblast privremenog ograničenja kretanja tražitelja azila, za vrijeme boravka na teritoriji Bosne i Hercegovine. Članom 66. ovog zakona propisani su razlozi i način privremenog ograničenja kretanja tražitelja azila.

Dalje je definisan način prikupljanja dokaza u postupcima u kojima se tražitelju azila u Bosni i Hercegovini može privremeno ograničiti kretanje na način propisan članom 68. zakona uz jasno određenje organa koji donosi odluku o privremenom ograničenju kretanja, vremenu trajanja ograničenja, pravnom lijeku kojim se može osporavati donešena odluka i rokovima u kojim Sud BiH ima donijeti odluku po tužbi, što je definisano članom 67. istog zakona.

POGLAVLJE V. (IDENTIFIKACIONI DOKUMENTI) predstavlja oblast identifikacionih dokumenata koje Ministarstvo sigurnosti BiH izdaje tražiteljima azila, priznatim izbjeglicama i osobama sa priznatim statusom supsidijarne zaštite. Način izdavanja identifikacionih dokumenata, rokovi podnošenja zahtjeva za njihovo izdavanje, rokovi njihove važnosti, postupanje u slučaju gubitka ili uništenja ovih dokumenata kao i druga tehnička pitanja sadržana u ovom poglavlju, od čl. 69. do 74. zakona.

Posebno ističemo da je u članu 75. definisano pitanje putne isprave za osobe sa priznatim statusom izbjeglice u Bosni i Hercegovini.

POGLAVLJE VI. (PRAVA I OBAVEZE) sadrži odredbe kojim se definišu pripadajuća prava i obaveze tražitelja azila, priznatih izbjeglica i osoba sa priznatim statusom supsidijarne zaštite u Bosni i Hercegovini. Pored taksativno pobrojanih prava i obaveza ovo poglavlje definiše organe koji su nadležni za osiguravanje propisanih prava.

POGLAVLJE VII. (SLUŽBENE EVIDENCIJE) sadrži odredbe kojima se određuje koje vrste službenih evidencija vodi Ministarstvo sigurnosti BiH iz oblasti azila, prema ovom zakonu. Određeno je i koji su podaci iz ovih službenih evidencija sadržani u Centralnoj bazi podataka o strancima, koja se uspostavlja u skladu sa Zakonom o strancima.

Istovremeno je članom 81. ovog zakona definisano koji se podzakonski akti moraju donijeti, na osnovu ovog zakona, od strane kojeg organa i u kojem roku, od stupanja na snagu zakona.

POGLAVLJE VIII. (PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE) sadrži prelazne i završne odredbe.

• USKLAĐENOST ZAKONA O AZILU SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Kao što smo već istakli prilikom sačinjavanja teksta Zakona o azilu konsultovane su i u potpunoj mjeri primjenjene odredbe **Ženevske Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine i Protokola o statusu izbjeglica iz 1967. godine**. Zakon o azilu, stoga, sadrži zaštitne odredbe, koje zahtijevaju i obavezuju nadležne organe da postupaju sa najvećom pažnjom u svim slučajevima kad stranac izrazi strah od progona ili drugih oblika teške povrede, tretiranja ili ponižavajućih postupanja. Upravo u namjeri omogućenja potpune i sveobuhvatne provjere navoda stranca u vezi sa mogućnošću progona u sopstvenoj zemlji, Zakon propisuje da se u tim slučajevima odluka izvršava po pravosnažnosti.

Porede toga što se vodilo računa o osnovi međunarodne zaštite, koja je utemeljena navedenom **Ženevskom konvencijom**, Komisija je pokušala tekst Zakona o azilu, u što većoj mjeri, uskladiti sa pet Direktiva i to:

- **Direktiva Vijeća 2001/55/EZ**, od 21. jula 2001. godine, o minimalnim standardima za pružanje privremene zaštite u slučaju masovnog priliva raseljenih osoba i mjerama za promicanje ravnoteže među državama članicama u vezi sa naporima koje one ulažu prilikom prihvata takvih osoba i snošenje posljedica tog čina;
- **Direktiva Vijeća 2003/86/EZ**, od 22. septembra 2003. godine, o pravu na spajanje sa porodicom;
- **Direktiva 2011/95/EU** Evropskog parlamenta i Vijeća, od 13. decembra 2011. godine, o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite;

- **Direktiva 2013/32/EU** Evropskog parlamenta i Vijeća, od 26. juna 2013. godine, o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite te
- **Direktiva 2013/33/EU** Evropskog parlamenta i Vijeća, od 26. juna 2013. godine, o utvrđivanju standarda za prihvrat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Mišljenja smo da donošenje Zakona o azilu, koji će sadržavati bolja, efikasnija i svrsishodnija rješenja na polju azila u Bosni i Hercegovini, sa visokim stepenom usklađenosti sa standardima Evropske unije, predstavlja još jedno izražavanje i potvrdu volje Bosne i Hercegovine da ispuni svoje obaveze u cilju njenog bržeg uključanja u Evropsku zajednicu.

III OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH U PROCESU IZRADE PRIJEDLOGA ZAKONA

Komisija zadužena za izradu teksta Zakona o azilu svoj prvi sastanak održala je 23.05.2014. godine na kojem su, pored predstavnika Komisije iz Sektora za azil, Sektora za imigraciju, Službe za poslove sa strancima te Direkcije za evropske integracije, učestvovali i predstavnici međunarodnih organizacija UNHCR-a, IOM-a, OHR-a, Specijalnog predstavnika EU u BiH i Delegacije Evropske unije.

Na ovom sastanku utvrđena je zajednička metodologija rada na izradi teksta Zakona o azilu, način i dinamika rada sa predstavljanim vremenskim okvirom za realizaciju planiranih aktivnosti. Zaključeno je da će Komisija raditi u kontinuitetu, u punom kapacitetu kako bi se nadoknadilo izgubljeno vrijeme do njenog imenovanja.

Dana 02.06. 2014. godine Komisija je održala još jedan sastanak na kojem je dogovoreno da predstavnici Sektora za azil što prije sačine draft Nacrta Zakona o azilu te da isti dostave svim članovima Komisije na razmatranje, davanje stavova i mišljenja.

Članovi komisije iz Sektora za azil su, dana 24.09.2014. godine, ostalim članovima komisije dostavili prednacrt Zakona o azilu sa ciljem da ga izanaliziraju i pismenim putem Sektoru za azil dostave svoje mišljenje, primjedbe i sugestije. Nakon što su pristigla mišljenja, primjedbe i sugestije članovi Komisije iz Sektora za azil su iste razmotrili uz puno uvažavanje svih pristiglih mišljenja i stavova, uz njihovo dovođenja u vezu sa međunarodnim standardima te, u smislu njihove osnovanosti, opravdane primjedbe ugradili u tekst zakona.

Sektor za azil još jednom je, poštujući Pravila za konsultacije u izradi pravnih propisa („Sl. glasnik BiH“, broj:81/06 i 80/14), dana 11.11.2014. godine dostavio članovima Komisije i predstavnicima Granične policije BiH, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstva civilnih poslova BiH, predstavnicima međunarodnih organizacija: UNHCR, OHR, Delegaciji EU i nevladinim organizacijama „Vaša prava“, „Fondacija lokalne demokratije“ i „BiH Inicijativa žena“, tekst Zakona o azilu na davanje mišljenja, primjedbi i sugestija, u roku od 21. dan.

Pored toga, u skladu sa pomenutim Pravilima, dana 19.11.2014. godine **tekst Zakona o azilu objavljen je na web strani Ministarstva sigurnosti BiH** kako bi se ispoštovala obaveza javnih konsultacija, u roku od 21.

dan. U ostavljenom roku, u segmentu oglašavanja Zakona o azilu putem web strane Ministarstva sigurnosti BiH, nije bilo dostavljenih pitanja, komentara, primjedbi ili sugestija na sačinjeni tekst zakona.

Sektoru za azil, Ministarstva sigurnosti BiH na tekst Zakona o azilu, u ostavljenom roku, primjedbe, sugestije, prijedloge i mišljenja dostavili su predstavnici: Službe za poslove sa strancima, Granične policije BiH, Direkcije za evropske integracije, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Agencije za ravnopravnost polova pri Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstva civilnih poslova BiH.

Pored primjedbi koje su stigle iz institucija BiH na tekst Zakona o azilu primjedbe su dostavili i predstavnici međunarodnih i nevladinih organizacija: UNHCR-a i OHR-a kao iz Udruženja „Vaša prava“, „Fondacije lokalne demokratije“ i „BiH Inicijativa žena“.

Veliki dio primjedbi na tekst Zakona o azilu, od pomenutih institucija, odnosio se na tehnička ili nomotehnička pitanja uređenja teksta te na njegovo usklađivanje sa Pravilima o izradi pravnih propisa.

U ovom dijelu aktivnosti posebna pažnja posvećena je primjedbama suštinskog karaktera. O svim primjedbama, prijedlozima, sugestijama ili mišljenjima, posebno onima koje su bile suštinskog karaktera, morao se donijeti stav u vezi sa njihovom osnovanošću zbog čega je uslijedio završni sastanak, na Jahorini, dana 04. i 05.12.2014. godine. Na ovom sastanku prisustvovali su svi članovi Komisije kao i predstavnici Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstva civilnih poslova BiH, NVO koje u BiH pružaju besplatnu pravnu pomoć ili psihosocijalnu podršku tražiteljima azila u BiH („Vaša prava“, „Fondacija lokalne demokratije“ i „BiH Inicijativa žena“), Sud-a BiH, kao i predstavnici UNHCR-a, IOM-a, OHR-a, Specijalnog predstavnika EU u BiH.

Dakle, osnovni cilj ovog sastanka bio je analiza dostavljenih mišljenja, primjedbi i sugestija, njihovo zajedničko razmatranje u smislu osnovanosti i utemeljenosti sa aspekta realne implementacije u Bosni i Hercegovini te dovođenja istih u vezu sa međunarodnim standardima, čemu je posvećena posebna pažnja. Na ovom sastanku, uz veoma konstruktivnu razmjenu stavova, izneseni su imputi i mišljenja od strane svih učesnika kako bi se došlo do što kvalitetnijeg i prihvatljivog rješenja za sve, u oblasti azila u Bosni i Hercegovini. Učesnici sastanka imali su pravo iznijeti i obrazložiti svoje prijedloge, stavove, mišljenja i ponuđena rješenja što je, svakakao, značilo i sučeljavanje oprečnih stavova, u određenim segmentima.

Potrebno je napomenuti da je uvrštavanjem u tekst Zakona o azilu određenih prijedloga sa sastanka kao i zaključaka same komisije do kojih se došlo u toku daljeg rada, zahtjevalo uvođenje novih i prenumeraciju postojećih članova Zakona o azilu.

Na kraju ovog dvodnevnog sastanka uspjelo se ipak doći do zaključka da ponuđeni tekst Zakona o azilu zadovoljava sve zahtjeve jer smo uspjeli doći do zajedničkih stavova i rješenja kojima se reguliše oblast azila u BiH. Takođe se zaključilo da će se, u svrhu eliminacije određenih nejasnoća, Komisija još jednom sastati kako bi se izvršile određene korekcije na tekstu zakona, kako bi isti bio prihvatljiv za sve organe koje učestvuju u njegovoj primjeni.

Slijedom postignutog dogovora na Bjelašnica je 18. i 19.12.2014. godine održan zadnji sastanak Komisije na kojem se još jednom razmotrio tekst Nacrta Zakon o azilu, sa aspekta predhodno utvrđenih nejasnoća. Ovaj sastanak je, kao i svi predhodni, bio jako konstruktivan, otvoren i jasan, uz ravnopravno učešće svih sudionika. Na njemu se još jednom prošlo kroz cijeli tekst zakona, razmotrena su ponuđena rješenja za suprotne oblasti i određena pitanja te, generalno gledano, postignut dogovor oko konačno rješenja za iste. Dalje, na ovom sastanku **je zaključeno da je Komisija obavila povjereni joj zadatak**, da su načelno postignuti dogovori oko ponuđenih rješenja i da se, u situacijama kod oprečnih stavova i mišljenja, ima poštivati stav Komisije kao konačan.

Na kraju, može se reći da je sačinjeni tekst Zakona o azilu rezultat zajedničkog rada svih institucija u Bosni i Hercegovini koje su u oblast azila uključene na direktan ili indirektan način.

IV FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog Zakona neophodno je obezbjediti sredstva u Budžetu institucija BiH. Želimo napomenuti da u ovom nacrtu Zakona o azilu ne postoje nikakvi novi oblici aktivnosti, niti institucionalni oblici koji bi uzrokovali nove troškove.

Troškovi proizilaze u radu Centra za prihvatanje i smještaj tražitelja azila – Delijaš kao specijalizovane ustanove i koja se kao takva mora finansirati bez uslovnih ograničenja. Centar je kapaciteta 150 mjesta, a u vanrednim okolnostima on se može povećati na 300 mjesta. Udaljen je od Sarajeva 50 km i nalazi se u planinskom području (Opština Trnovo, MZ Delijaš, Jahorina). Centar se sastoji od tri (3) smještajna objekta, restorana, upravne zgrade, ambulate, portirnice, kotlovnice i kaptažnog objekta za vodu.

Ovo je novoizgrađeni centar tako da ne postoje podaci o utrošku novčanih sredstava koji bi bili osnova za iskazivanje potreba svih materijalnih i kapitalnih troškova koji će zavisiti od migracionih tokova, „priliva“ stranaca u zemlju. Potrebe će biti iskazivane u zahtjevu prema nadležnom Ministarstvu finansija i trezora BiH, te će se u propisanoj proceduri nastojati obezbjediti dostatna sredstva za nesmetan rad i funkcioniranje centra. Finansiranje se naročito odnosi: na smještaj, ishranu, zdravstvenu zaštitu i njegu, obrazovanje (osnovno i srednje) zaštitu invalidnih osoba, djece bez pratnje, samohranih majki sa djecom, žrtava trgovine, ranjivih kategorija, kao tražitelja azila u Bosni i Hercegovini, te potreba za električnom energijom, grijanjem, održavanjem centra.

U Budžetu Ministarstva sigurnosti BiH moraju biti predviđena sredstva za podršku: u prevođenju, pružanju pravne pomoći, pružanju psihosocijalne podrške, za izdavanje identifikacionih dokumenata kao i redovnih sredstava za gorivo, telefonske usluge i slično.

V MIŠLJENJA PRIBAVLJENA NA NA NACRT ZAKONA O AZILU

Ministarstvo sigurnosti je dana 20.02.2015. godine je, prema Poslovniku o radu Vjeća ministara („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03) uputilo nacrt Zakona o azilu sljedećim institucijama:

- Uredu za Zakonodavstvo,
- Direkciji za Evropske integracije,
- Ministarstvu finansija i trezora,
- Ministarstvu pravde,
- Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice,
- Agenciji za ravnopravnost polova.

U mišljenju koje je dostavio **Ured za zakonodavstvo**, ukazuje se da se navođenje članova stavova i tačaka u odredbama članova pripremi na način, kako je to predviđeno Jedinim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH”, broj: 11/05, 58/14, i 60/14), čime se predlagač vodio prilikom pripreme teksta Zakona, a i nakon dostavljanja mišljenja.

Dalje je sugerisano da se prilikom pozivanja na propise navodi puni naziv propisa uz navođenje broja Službenog glasnika u kome je propis objavljen, dok se, kako se navodi, ne može pozivati na Zakone koji još nisu doneseni, kao što je, u konkretnom slučaju, Zakon o strancima, nego na važeći Zakon. Zbog povezanosti materije koju reguliše Zakon o azilu i Zakon o strancima, neophodno je da Zakon o azilu u nekim djelovima upućuje na primjenu Zakon o strancima. Uzimajući u obzir činjenicu da Zakon o strancima nije na snazi u vrijeme sačinjavanja prijedloga Zakona o azilu, predlagač se u Zakonu o azilu pozvao na „propise kojima se reguliše oblast kretanja i boravka stranaca”. Ovo iz razloga što bi pozivanje na važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu, a znajući da je u proceduri donošenja Zakon o strancima, uslovilo da već u vrijeme stupanja na snagu Zakona o azilu, zakon upućuje na primjenu zakona koji je nevažeći.

Predlagač je slijedom dostavljenog mišljenja jasnije definisao član 45. stav 2., dok je na stanovištu da član 43. stav 3. jasno određuje da se supsidijarna zaštita produžava na rok od 2 godine, u pogledu čega je Ured za zakonodavstvo smatrao da postoji nejasnoća.

Kad je u pitanju privremena zaštita treba imati u vidu da privremena zaštita jeste predmet zakona o azilu u smislu njenog institucijskog regulisanja. Međutim radi se o vidu zaštite koji se trenutno ne dodjeljuje u BiH. Zakonom je naime predviđena mogućnost da u slučaju masovnog ili očekivanog masovnog priliva Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva donese odluku kojom se osigurava privremena zaštita tih lica. Dalje je u takvim situacijama predviđeno donošenje podzakonskih akata kojima se propisuju način i postupak ostvarivanja privremene zaštite, kao i način ostvarivanja prava, koja su propisana zakonom. Navedenim podzakonskim aktima bi se, dakle, preciznije definisala oblast privremene zaštite. Odredbe sadržane u prijedlogu zakona su preuzete iz *Direktive Vijeća 2001/55/EZ od 21. jula 2001. godine o minimalnim standardima za pružanje privremene zaštite u slučaju masovnog priliva raseljenih osoba i mjerama promicanje ravnoteže među državama članicama u vezi s naporima koje one ulažu prilikom prihvata takvih osoba i snošenju posljedica tog čina*, a takva zakonska rješenje je poznavao i važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu.

Direkcija za evropske integracije je u dostavljenom mišljenju konstatovala da je nacrt zakona o azilu djelimično usklađen s odredbama Direktive Vijeća 2001/55/EZ, Direktive Vijeća 2003/86/EZ, Direktive

2011/95/EU Evropskog parlamenta i Vijeća, Direktive 2013/32/EU Evropskog parlamenta i Vijeća i Direktive 2013/33/EU Evropskog parlamenta i Vijeća.

Ministarstvo finansija i trezora je nakon dopune finansijskog aspekta obrazloženja podržalo nacrt *Zakona o azilu*.

Ministarstvo pravde je u dostavljenom mišljenju ukazalo da je u članu 20. stav (1) tačka f) koji govori o djelima progona, treba precizirati „djela koja su po svojoj prirodi specifično vezana za rod i djecu”. Potrebno je prije svega napomenuti da su u navedenom članu dati određeni kriteriji za utvrđivanje progona kao jednog od ključnih elemenata definicije izbjeglice, i nabrojana, kako je naglašeno između ostalih djela progona. Zakonodavstvom je nemoguće predvidjeti decidno koja kršenja ljudskih prava predstavljaju progon i upravo se nastoje dati šira određenja, kako bi se progonom obhvatio širi spektar kršenja ljudskih prava koja pojedinca dovode u potrebu za zaštitom. Progon se utvrđuje na individualnoj osnovi, u kontekstu individualnih okolnosti svakog pojedinačnog slučaja. Treba još napomenuti da je član 20. prijedloga Zakona potpuno usklađen sa članom 9. *Direktive 2011/95/EU Evropskog parlamenta i vijeća o standardima za kvalifikaciju državljsna trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite*.

U odnosu na član 21. (klauzule isključenja) nacrtu Zakona, Ministarstvo pravde je predložilo da se brišu riječi „nepolitičko krivično djelo” jer takvo krivično djelo ne poznaje Krivični zakon BiH, što je za predlagača zakona bilo neprihvatljivo iz sljedećih razloga:

Prvo treba imati u vidu da su klauzulama isključenja iz izbjegličkog statusa isključene osobe za koje se smatra da nisu dostojne zaštite. Klauzule isključenja omogućavaju zemljama azila da uskrate pristup na svoju teritoriju pojedincima koji bi predstavljali opasnost za sigurnost i javni red zemlje.

Istovjetna definicija, klauzule isključenja sadržana je članu 1. F) Konvencije o statusu izbjeglica kao i članu 12. gore navedene Direktive 2011/95/EU.

Kad je u pitanju sam način utvrđivanja postojanja teškog nepolitičkog krivičnog djela, u kom pravcu je dato mišljenje Ministarstva pravde, postoji niz međunarodnih dokumenata kojima se određuju kriteriji za utvrđivanje teškog nepolitičkog krivičnog djela za potrebe isključenja iz izbjegličkog statusa. Preporuka Komiteta ministara br. (2005) 6 o uskraćivanju izbjegličkog statusa na osnovu čl. 1 F Konvencije o statusu izbjeglica od 28. jula 1951. godine, upućuje i na primjenu međunarodnih instrumenata protiv terorizma koji su usvojeni u okviru Ujedinjenih nacija i Savjeta Evrope, i koji posebno definišu pojedina krivična djela kao nepolitička.

Slijedom dostavljenog mišljenja Ministarstva, pravde predlagač zakona je precizirao u kojim slučajevima se u postupku po zahtjevu za azil donose zaključci a u kojim rješenja (član 41. nacrtu Zakona).

Ministarstvo pravde je sugerisalo da se Zakonom o azilu stave van snage podzakonski akti koji su doneseni na osnovu poglavlja VII Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu. Međunarodna zaštita jesete regulisana poglavljem VII Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, međutim neki od podzakonskih akata koji se

odnose na međunarodnu zaštitu, osnov za donošenje su imali u drugim poglavljima Zakona, kao što su Pravilnik o standardima funkcionisanja i drugim pitanjima značajnim za rad azilantskog centra, koji za za osnov ima član 98. stav 4. (poglavlje VI) Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu i Pravilnik o putnoj ispravi za izbjeglice, koji za osnov ima član 50. Zakona (poglavlje III).

U tom smislu navedeni prijelog je neprihvatljiv.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice i Agencija za ravnopravnost polova su dostavili zajedničko mišljenje.

U mišljenju Ministarstva za ljudska prava se konstatuje da nacrt Zakona nije u suprotnosti s odredbama Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenih pratećih protokola, kao i drugih međunarodnih ugovora čija je Bosna i Hercegovina potpisnica, te da se opravdanost donošenja zakona ogleda u činjenici da će biti usklađen s pravnom stečevinom Evropske unije.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je u dostavljenom mišljenju ukazalo na potrebu usklađivanja člana 9. nacrta Zakona (zabrana diskriminacije) sa Zakonom o zabrani diskriminacije ("Službeni glasnik BiH", broj 59/09) koji propisuje da će svi zakoni i opšti propisi biti usaglašeni s odredbama ovog Zakona. Uvažavajući navedenu primjedbu predlagač zakona je u članu 9. Nacrta Zakona uputio na primjenu zakona o diskriminaciji navodeći da je "Zabranjena je diskriminacija stranca po bilo kojoj osnovi propisanoj Zakonom o zabrani diskriminacije".

Agencija za ravnopravnost polova je zatražila obrazloženje kako će Zakon o azilu doprinijeti provođenju obaveze Bosne i Hercegovine koja proizilazi iz člana 60. stav 1. (Rodno zasnovani zahtjevi za azil) Konvencije Vijeća Evrope o prevenciji i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici). Nakon dostavljenog dodatnog obrazloženja Agencija za ravnopravnost polova nije imala daljih sugestija.

07

Broj: 03/A-06-2-ŽP-1505-5/14
Sarajevo: 04. mart 2015. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO BEZBJEDNOSTI
Trg Bosne i Hercegovine 1
Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA - БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА			
MINISTARSTVO SIGURNOSTI			
МИНИСТАРСТВО БЕЗБЈЕДНОСТИ			
SARAJEVO - САРАЈЕВО			
PROSLJEDJENO: 09-03-2015			
Uput. jedinica	Klas. i redn. broj	Redni broj	Broj prijema
Uput. jedinica	Klas. i redn. broj	Redni broj	Broj prijema
07	02-1	1293	4/15

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Nacrta zakona o azilu sa *acquis-em*

Veza: Vaš akt broj: 07-02-1-1293/15-1 od 20. februara 2015. godine

Na osnovu člana 18. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 i 6/13), člana 6. Odluke o Direkciji za evropske integracije («Službeni glasnik BiH», broj 41/03) i Odluke o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva BiH s pravnom tekovinom Evropske unije («Službeni glasnik BiH», broj 23/11), Direkcija za evropske integracije daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Nacrtom zakona o azilu (u daljnjem tekstu: Nacrt zakona) propisuju se organi nadležni za njegovo provođenje, načela, uslovi i postupak za odobravanje izbjegličkog statusa, statusa supsidijarne zaštite, prestanak i ukidanje izbjegličkog statusa i statusa supsidijarne zaštite, privremena zaštita, identifikacioni dokumenti, prava i obaveze tražilaca azila, izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom kao i druga pitanja iz oblasti azila u Bosni i Hercegovini.

Direkcija za evropske integracije konstatuje da je obrađivač uz Nacrt zakona dostavio uredno popunjene instrumente za usklađivanje u skladu sa članom 2. stav (3) Odluke o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva BiH sa pravnom tekovinom Evropske unije.

Nacrt zakona je usklađivan sa:

- ✓ Direktivom Vijeća 2001/55/EZ od 20. jula 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priliva raseljenih osoba te o mjerama za promociju uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba,
- ✓ Direktivom Vijeća 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. o pravu na spajanje porodice,

- ✓ Direktivom 2011/95/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 13. decembra 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (preinačena),
- ✓ Direktivom 2013/32/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (preinačena),
- ✓ Direktivom 2013/33/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013. o utvrđivanju standarda za prihvrat podnosilaca zahtjeva za međunarodnu zaštitu (preinačena).

Nacrtom zakona se takođe ispunjavaju obaveze i značajni međunarodni standardi iz Ženevske konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine, Protokola o statusu izbjeglica iz 1967. godine, Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama sa pratećim protokolima te Konvencije o pravima djeteta.

Izrada Nacrta zakona o azilu kao posebnog zakona predstavlja obavezu iz Strategije u oblasti migracija i azila 2012-2015. godine, odnosno realizaciju cilja 1.1.12 iz pripadajućeg Akcionog plana. Važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, broj 36/08 i 87/12) je bio u značajnoj mjeri usklađen sa odredbama *acquis*-a, a Nacrtom zakona se vrši dodatno usklađivanje, posebno sa Direktivom 2013/32/EU Evropskog parlamenta i Vijeća i Direktivom 2013/33/EU Evropskog parlamenta i Vijeća, kojima su stavljene van snage Direktiva Vijeća 2005/85/EZ i Direktiva Vijeća 2003/9/EZ.

Nacrtom zakona se uređuju i pitanja koja nisu bila obuhvaćena važećim Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu, odnosno pitanja koja je bilo potrebno dodatno urediti ili uskladiti sa *acquis*-em, uključujući prilagođavanja u cilju rješavanja problema uočenih u primjeni važećeg Zakona. Nacrtom zakona je vršeno značajno usklađivanje sa *acquis*-em, s tim da će pojedine odredbe propisane EU biti preuzete podzakonskim aktima, dok pojedine odredbe nisu podesne za usklađivanje u datoj fazi procesa pridruživanja, te će biti preuzete u odgovarajućoj fazi pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji.

Evropska unija posvećuje veliku pažnju pitanju azila, migracija i viza, vodeći pri tom računa o sigurnosti unutar Evropske unije, ali isto tako i o sigurnosti pojedinaca i poštovanju njihovih ljudskih prava i osnovnih sloboda. Od zemalja u procesu pridruživanja se očekuje izgradnja odgovarajućih kapaciteta kako bi se osposobile za efikasno provođenje aktivnosti u ovoj oblasti. Izradom Nacrta zakona jasno se ukazuje da je Bosna i Hercegovina odlučna u namjeri da prati razvoj *acquis*-a u oblasti azila i da ga u značajnoj mjeri transponuje u svoje zakonodavstvo.

Nakon izvršene detaljne analize, Direkcija za evropske integracije konstatuje da je Nacrt zakona o azilu djelimično usklađen sa odredbama Direktive Vijeća 2001/55/EZ, Direktive Vijeća 2003/86/EZ, Direktive 2011/95/EU Evropskog parlamenta i Vijeća, Direktive 2013/32/EU Evropskog parlamenta i Vijeća i Direktive 2013/33/EU Evropskog parlamenta i Vijeća.

Direkcija za evropske integracije vam stoji na raspolaganju, u okviru svojih nadležnosti, u domenu usklađivanja budućeg zakonodavstva sa odredbama *acquis*-a.

S poštovanjem,

Prilog:

- ovjerena Izjava o usklađenosti

IZJAVA O USKLAĐENOSTI

1. Obradivač odnosno predlagač nacrt/prijedloga propisa		Ministarstvo bezbjednosti Bosne i Hercegovine
2. Naziv nacrt/prijedloga propisa		Nacrt zakona o azilu <i>Draft Law on Asylum</i>
3. Usklađenost nacrt/prijedloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju		
3.1.	Odredba Sporazuma	Glava VI Usklađivanje zakona, sprovođenje zakona i pravila konkurencije, član 70. i Glava VII Pravda, sloboda i sigurnost, član 80. Vize, upravljanje granicom, azil i migracije Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane i Bosne i Hercegovine, s druge strane („Službeni glasnik BiH – međunarodni ugovori“, broj 10/08)
3.2.	Prijelazni rok za usklađivanje	Do kraja prelaznog perioda iz člana 8. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju - 6 godina od stupanja na snagu Sporazuma.
3.3..	Ocjena ispunjenosti obaveze iz navedene odredbe Sporazuma	Djelimično ispunjava
3.4.	Razlozi za djelimično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obaveze iz navedene odredbe Sporazuma	Član 80. Sporazuma se samo dijelom odnosi na oblast azila, a što je predmet regulisanja Nacrta zakona o azilu. Takođe, usklađivanje se vrši postepeno te će se u kasnijoj fazi procesa pristupanja Evropskoj uniji postići potpuna usklađenost.
4. Step en usklađenosti nacrt/prijedloga propisa s <i>acquis</i> -em EU		
4.1.	Primarni izvori prava EU	Ugovor o funkcionisanju Evropske Unije (prečišćeni tekst 2012.), Treći dio, Politike i unutrašnje djelovanje Unije, Glava V, Područje slobode, sigurnosti i pravde, Poglavlje 2, Politike koje se odnose na graničnu kontrolu, azil i useljenje <i>Djelimično usklađeno</i>

4.2.	Sekundarni izvori prava EU	<p>1. Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba (OJ L 212, 07.08.2001.);</p> <p><i>Council Directive 2001/55/EC of 20 July 2001 on minimum standards for giving temporary protection in the event of a mass influx of displaced persons and on measures promoting a balance of efforts between Member States in receiving such persons and bearing the consequences thereof (OJ L 212, 07.08.2001);</i></p> <p>2. Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji (OJ L 251, 03.10.2003.);</p> <p><i>Council Directive 2003/86/EC of 22 September 2003 on the right to family reunification (OJ L 251, 03.10.2003);</i></p> <p>3. Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te za sadržaj odobrene zaštite (preinačena) (OJ L 337, 20.12.2011.);</p> <p><i>Directive 2011/95/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on standards for the qualification of third-country nationals or stateless persons as beneficiaries of international protection, for a uniform status for refugees or for persons eligible for subsidiary protection, and for the content of the protection granted (recast) (OJ L 337, 20.12.2011);</i></p> <p>4. Direktiva 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (preinačena) (OJ L 180, 29.06.2013.);</p> <p><i>Directive 2013/32/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on common procedures for granting and withdrawing international protection (recast) (OJ L 180, 29.06.2013);</i></p> <p>5. Direktiva 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju standarda za prihvata podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (preinačena) (OJ L 180, 29.06.2013.);</p> <p><i>Directive 2013/33/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 laying down standards for the reception of applicants for international protection (recast) (OJ L 180, 29.06.2013).</i></p> <p>Djelimično usklađeno</p>
------	----------------------------	---

4.3.	Ostali izvori prava EU	
4.4.	Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Određene odredbe nisu podesne za usklađivanje u datoj fazi procesa pridruživanja Evropskoj uniji, dok će pojedine odredbe biti preuzete podzakonskim aktima.
4.5.	Rok za potpuno usklađivanje	U odgovarajućoj fazi pristupanja Evropskoj uniji, a najkasnije danom ulaska BiH u Evropsku uniju.
5.	Da li je osiguran prijevod pravnih izvora na jezike u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini	Da
6.	Da li je nacrt/prijedlog propisa preveden na jedan od službenih jezika EU	Da
7.	Učešće domaćih i stranih konsultanata/eksperata i njihovo mišljenje	Ne.

OBRADIVAČ ODNOSNO PREDLAGAČ
datum i pečat

POMOĆNIK DIREKTORA DEI
datum i pečat

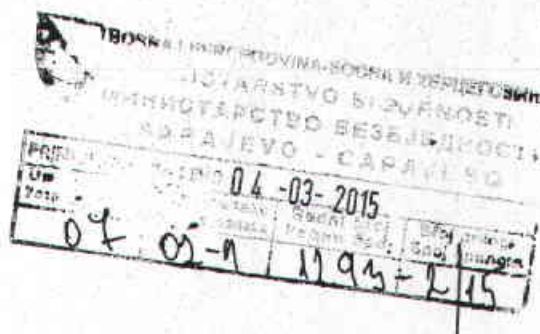

05.03.2015.

Broj: 01-02-1-99/15
Sarajevo, 03.03.2015. godine
(ZB)

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
SARAJEVO

PREDMET: Mišljenje o Nacrtu Zakona o azilu

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, razmotrio je **Nacrt Zakona o azilu** i na osnovu člana 25. stav 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), daje

MIŠLJENJE

Ustavni osnov za donošenje predmetnog Zakona sadržan je u članu III 1.f) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine politika i regulisanje pitanja imigracije, izbjeglica i azila, kao i članu IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona potrebnih za provođenje odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine ili za vršenje funkcija Parlamentarne skupštine prema Ustavu Bosne i Hercegovine.

Razvojem zakonodavstva Evropske unije pojavila se potreba za promjenom ili dopunom značajnog broja odredbi važećeg zakona Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 36/08 i 87/12), posebno u dijelu koji se odnosi na međunarodnu i privremenu zaštitu (azil).

Direktive Evropske unije: Direktiva 2013/32/EU Evropskog parlamenta i Vijeća, od 26. juna 2013. godine, o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite i Direktiva 2013/33/EU Evropskog parlamenta i Vijeća, od 26. juna 2013. godine, o utvrđivanju standarda za prihvatanje podnosioca zahtjeva za međunarodnu zaštitu su oblast azila u mnogome postavile na drugačiji način.

To se prije svega odnosi na modalitete i standarde prihvata tražitelja azila kojim se tretiraju određena prava stranaca koji traže azil, kao što su pravo na rad tražitelja azila, pravo na srednjoškolsko obrazovanje, izmijenjen oblik prava na informisanje, pravnu pomoć, psihosocijalnu pomoć koja se pruža tražiteljima azila i dr.

Takođe, Strategijom u oblasti migracija i azila i Akcionim planom za period 2012-2015. godine, koju je usvojilo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine 2012. godine, utvrđena je obaveza donošenja Zakona o azilu, za čiju realizaciju je zaduženo Ministarstvo sigurnosti.

Imajući u vidu naprijed navedeno i obavezu usklađivanja sa *acquis communautaire*, a u konkretnom slučaju obavezu usklađivanja sa navedenim direktivama, pripremljen je tekst Nacrta Zakona o azilu.

Tekst zakona pripremila je radna grupa koju su činili predstavnici institucija Bosne i Hercegovine, međunarodnih organizacija, centra za socijalni rad, kao i nevladinog sektora.

Predmetnim zakonom propisuju se organi nadležni za njegovo provođenje, načela, uslovi i postupak za odobravanje izbjegličkog statusa, statusa supsidijarne zaštite, prestanak i ukidanje izbjegličkog statusa i statusa supsidijarne zaštite, privremena zaštita, identifikacioni dokumenti, prava i obaveze tražitelja azila, izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom, kao i druga pitanja iz oblasti azila u Bosni i Hercegovini.

Na dostavljeni tekst Nacrta Zakona o azilu, Ured za zakonodavstvo daje sljedeće sugestije:

Kao opća sugestija koja se odnosi na cjelokupni tekst zakona je navođenje članova, stavova i tačaka u odredbama članova, te u vezi s tim ukazujemo da se navođenje, tj. označavanje pripremi na način, kako je to predviđeno Jedinistvenim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14 i 60/14).

- u preambuli pozivanje na Ustav Bosne i Hercegovine, navesti na sljedeći način: „Na osnovu člana IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine ...“;
- u članu 2. koristiti puni naziv Ministarstva, s obzirom da je u članu 3. koji utvrđuje organe nadležne za provođenje ovog zakona, urađeno skraćivanja naziva;
- u članu 3. kojim se utvrđuju organi nadležni za provođenje ovog zakona, potrebno je za iste prvo navesti pune nazive, pa poslije toga skraćene nazive; ✓
- u članu 4., datu definiciju uskladiti sa članom 44a. stav (1) Izmjena i dopuna Jedinistvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 58/14);
- u članu 5., u kojem se navodi Zakon o upravnom postupku, potrebno je pored naziva navesti i broj „Službenog glasnika BiH“ u kojem je objavljen, a prilikom daljeg pominjanja istog propisa, dovoljno je navesti samo njegov naziv; ✓
- prethodnu sugestiju primijeniti i na sve druge propise koji se navode u tekstu (primjer: u članu 17. navodi se Zakon o zaštiti ličnih podataka);
- ✗ u članu 7., kao i članu 56., članu 66. i članu 80. navodi se naziv zakona, Zakon o strancima, tj zakon koji treba da se donese, te s tim u vezi ukazujemo da se nemogu navoditi, niti se može pozivati na zakone koji još nisu doneseni, već na one koji su trenutno na snazi; –
- u članu 43. stavu (2) posljednju rečenicu jasnije precizirati u smislu, dali se rok od dvije godine misli na ukupan rok, ili samo na rok koji se produžava;
- ✓ predlažemo, da se u članu 45. stav (2), a zbog jasnoće i preciznosti uredi kao dva stava;
- ✓ u članu 49. stav (3) navesti pune nazive ministarstava (dva ministarstva), pa ukoliko se pominju u daljem tekstu, uraditi i skraćivanje naziva;
- u članu 57. stavu (1) pojasniti odredbu u smislu, šta to podrazumijeva da Vijeće ministara Bosne i Hercegovine donosi odluku kojom se osigurava privremena zaštita;

- u članu 59. preispitati i uskladiti, te detaljnije razraditi odredbe i stava (1) i stava (2), a takođe uskladiti i sa članom 57.;
- u članu 82. riječi: „prestaje važiti“ zamijeniti riječima: „prestaje da važi“, a kod navođenja Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, u zagradi riječ „broj“ zamijeniti skraćenicom „br.“.

Ured za zakonodavstvo ukazuje da se o tekstu nacrtu zakona pribave mišljenja: Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, Ministarstva finansija i trezora, Ministarstva pravde, Ministarstva civilnih poslova i Direkcije za evropske integracije.

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

Број: 05-02-2-1863-2/15

Сарајево, 05.03.2015.године

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Министарство безбједности

Предмет: Мишљење на нацрт Закона о азилу.

Веза: Ваш акт број: 07-02-1-1293/15 од 20.02.2015.године

У вези вашег дописа, број акта наведен у вези, а којим се тражи мишљење на нацрт Закона о азилу, у складу са чланом 31. под е). Пословника о раду Савјета министара Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 22/03), дајемо

МИШЉЕЊЕ

1. Актом наведеним у вези, Министарство безбједности Босне и Херцеговине је, ради прибављања мишљења о финансијском аспекту акта, Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине доставило нацрт Закона о азилу, којим се прописују органи надлежни за његово провођење, начела, услови и поступак за одобравање избјегличког статуса, статуса супсидијарне заштите, престанак и укидање избјегличког статуса и статуса супсидијарне заштите, привремена заштита, идентификациони документи, права и обавезе тражитеља азила, избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом.
2. Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине је размотрило предметни закон као и Образложење достављено у прилогу, те с тим у вези констатовало да је у дијелу образложења, под IV- Финансијска средства наведено да је за провођење овог Закона потребно обезбиједити средства у Буџету институција Босне и Херцеговине додатна финансијска средства за провођење овог Закона. Образложењем је наглашено да не постоје нови облици активности, нити институционални облици који би узроковали нове трошкове, те да трошкови произилазе из рада Центра за прихват и смјештај тражитеља азила. Наиме, с обзиром да је у питању новоизграђени центар, не постоје подаци о утрошку новчаних средстава који би били основа за исказивање потреба свих материјалних и капиталних трошкова који је зависити од миграционих токова, али ће се потребе исказивати у прописаној процедури. У Буџету Министарства безбједности Босне и Херцеговине, наводи се у Образложењу, морају бити предвиђена средства за подршку у превозу, пружању правне помоћи, психосоцијалне подршке, издавање идентификационих докумената као и редовних средстава за гориво, телефонске услуге и слично.
3. Полазећи од чињенице да Босна и Херцеговина већ дужи низ година пружа смјештај тражиоцима азила (за првобитно смјештајне капацитете се плаћао закуп), уз све наведене врсте помоћи, Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине сматра да Министарство безбједности Босне и Херцеговине може слиједом расположивих информација дати јасну и прецизну пројекцију потребних финансијских средстава за сваку од наведених намјена, због чега вас упућујемо да допуните финансијски аспект у Образложењу како би се Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине изјаснило на нацрт Закона о азилу.

С поштовањем,

KABINET MINISTRA

Broj: 07-02-2-1293-5/15
Datum: 11.03.2015.godine

17-03-2015

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo finansija i trezora

PREDMET: Dopuna Obrazloženja na Nacrt Zakona o azilu

Vezano za Vaš akt broj: 05-02-2-1863-2/15 od 05.03.2015.godine (Mišljenje na nacrt Zakona o azilu) Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine na bazi raspoloživih informacija dostavlja projekciju potrebnih finansijskih sredstava za provođenje Zakona o azilu, za redovne aktivnosti rada azilantskog centra.

Fiksni troškovi:

1. Električna energija	50.000,00 KM
2. Vodovod i kanalizacija.....	10.000,00 KM
3. Sredstva za zagrijavanje centra.....	50.000,00 KM
4. Sredstva za održavanje centra.....	20.000,00 KM
5. Odvoz smeća.....	5.000,00 KM
6. Održavanje PPZ opreme.....	3.000,00 KM
7. DDD usluge.....	5.500,00 KM
8. Troškovi goriva.....	25.000,00 KM
9. Troškovi održavanja vozila.....	15.000,00 KM
10. Troškovi telefona, mob. telefona, interneta.....	2.000,00 KM
11. Ugovor sa domom zdravlja za liječenje i hospitalizaciju.....	12.000,00 KM
12. Troškovi liječenja korisnika centra.....	25.000,00 KM
13. Sanitetski materijal za rad ambulate (zavoji, injekcije, serumi protiv bjesnila, ujeda zmija i drugi materijali).....	20.000,00 KM
14. Hrana (osnovna i dopunska).....	35.000,00 KM
15. Sredstva za higijenu.....	15.000,00 KM
16. Kancelarijski materijal.....	5.000,00 KM
17. Troškovi prevođenja.....	20.000,00 KM
18. Psihosocijalna podrška.....	20.000,00 KM
19. Pravna pomoć.....	20.000,00 KM

Kapitalni izdaci

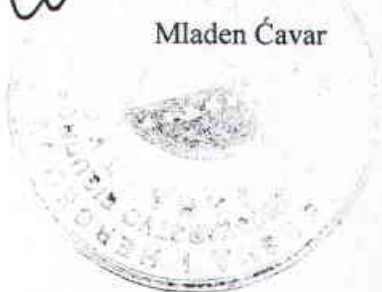
Kako ovi izdaci ne predstavljaju fiksne troškove i kako se isti planiraju na osnovu opravdane potrebe i isti su predviđeni u DOB-u ministarstva prema planu u narednom periodu bi kapitalna ulaganja bila slijedeća:

- u 2015.godini bi se nastavio utrošak sredstava sa pozicije Višegodišnjih kapitalnih ulaganja- Izgradnja Azilantskog centra, preneseno iz 2014.godine,
- u 2016.godini je neophodna nabavka specijalizovanih vozila za centar: jedno kombi vozilo 8+1 sjedište (cca 60.000,00 KM), dva specijalizovana putnička vozila sa dizel pogonom (cca 50.000,00 KM),
- u 2017.godini je neophodna nabavka specijalizovanih vozila: jedno kombi vozilo 8+1 sjedište (cca 60.000,00 KM), dva specijalizovana terenska vozila (cca 100.000,00 KM).

Vanredne okolnosti

Treba napomenuti da na bazi migracionih kretanja može doći do masovnog priliva stranaca u Bosnu i Hercegovinu. Zakonom je predviđena procedura za postupanje u ovakvim situacijama gdje bi ministarstvo sa drugim institucijama putem Vijeća ministara zatražilo sredstva sa pozicije Tekuće rezerve te na taj način obezbjedilo pružanje međunarodne zaštite i masovnog prihvata stranaca u Bosnu i Hercegovinu.

S poštovanjem.

ZAMJENIK MINISTRA
Mladen Čavar

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

BOSNA I HERCEGOVINA-БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО СИГУРНОСТИ
МИНИСТАРСТВО БЕЗБЈЕДНОСТИ
SARAJEVO - САРАЈЕВО

Broj: 05-02-2-1863-4/15
Sarajevo, 07.04.2015.godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo sigurnosti

PRIJELJENO: 22-04-2015			
Urednik	Glavni urednik	Redni broj	Broj prijave
07	02-1	1293-9/15	

Predmet: Mišljenje na nacrt Zakona o azilu.

Veza: Vaš akt broj: 07-02-1-1293-5/15 od 11.03.2015.godine i 07-02-1-1293/15 od 20.02.2015.godine

U vezi vašeg dopisa, broj akta naveden u vezi, a kojim se traži mišljenje na nacrt Zakona o azilu, sukladno odredbama članka 31. pod e). Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03), dajemo

MIŠLJENJE

1. Aktom navedenim u vezi, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine je, radi pribavljanja mišljenja o finansijskom aspektu akta, Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine dostavilo nacrt Zakona o azilu, kojim se propisuju organi mjerodavni za njegovo provođenje, načela, uvjeti i postupak za odobravanje izbjegličkog statusa, statusa supsidijarne zaštite, prestanak i ukidanje izbjegličkog statusa i statusa supsidijarne zaštite, privremena zaštita, identifikaciona dokumenta, prava i obveze tražitelja azila, izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom.
2. Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine je razmotrilo predmetni zakon kao i obrazloženje dostavljeno u privitku akta navedenog u vezi, te s tim u vezi konstatiralo da je za implementiranje Zakona, potrebno 357.500,00KM za fiksne troškove, dok se za kapitalne troškove planiraju utrošiti u 2015. godini neutrošena sredstva iz 2014. godine, u 2016. godine nabaviti specijalizirana vozila (jedno kombi i dva specijalizirana putnička vozila) u vrijednosti 110.000,00KM, a u 2017. godini (jedno kombi i dva specijalizirana terenska vozila) u vrijednosti 110.000,00KM, navodeći da su ista planirana DOP-om. Obrazlažući finansijski aspekt Zakona, naglašeno je da zbog migracionih kretanja može doći do masovnog priliva stranaca, za što postoje posebne procedure, a za šta bi se putem Vijeća ministara Bosne i Hercegovine osigurala sredstva iz tekuće pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.
3. Slijedom konstatiranog u točki 2. ovog mišljenja, Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine ukazuje na slijedeće:
 - Ministarstvu financija i trezora Bosne i Hercegovine nije dostavljena projekcija srednoročnog planiranja 2016.-2018. godina, koja bi predstavljala ažuriranje podataka dostavljenih za DOP 2015.-2017. godina, *tako da se ne možemo izjasniti o postojanju planskih veličina za nabavu vozila navedenih u obrazloženju;*
 - Iz predmetnog obrazloženja, *ne može se zaključiti da li predloženi broj vozila za nabavu odgovara ukupnom broju vozila utvrđenih Pravilnikom o uvjetima nabave i načinu korištenja specijaliziranih vozila Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine;*

- Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine u dostavljenom Obrazloženju **nije pojasnilo da li će nabava predmetnih vozila biti u smislu zamjene-staro za novo**, ili će se sredstva u cijelosti osigurati iz Prorčuna institucija Bosne i Hercegovine.
- 4. Polazeći od činjenice da Obrazloženje ne sadržava relevantne podatke, upućujemo vas da dopunite finansijski aspekt Obrazloženja u smislu pregleda ukupno odobrenog broja vozila Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, trenutnog broja specijaliziranih vozila u vlasništvu Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, stanja vozila i dinamike njihove zamjene, a sve to kako bi se Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine izjasnilo na **nacrt Zakona o azilu**.

S poštovanjem,

Handwritten signature and date:
06.05.15

Broj: 04-02-1-1293-10/15
Sarajevo 06.05.2015. godine

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo finansija i trezora

PREDMET: Dopuna zahtjeva na Mišljenje u dijelu finansijski aspekt Obrazloženja,
Veza vaš akt- Mišljenje, broj: 05-02-2-1863-4/15

Handwritten signature and date:
06-05-2015

Na osnovu vašeg Mišljenja na nacrt Zakona o azilu, Sektor za azil je sačinio dostavljeni pregled potrebnih sredstava u dijelu koji se odnosi na fiksne troškove i to na osnovu analize potreba i broja tražitelja međunarodne zaštite- azila u BiH. U dijelu koji se odnosi na kapitalne troškove iskazana je dinamika i potreba za nabavkom specijalizovanih vozila, obzirom da se radi o specijalizovanoj ustanovi, kao što je azilanti centar, te rad sa strancima i „osjetljivim“ kategorijama istih (žrtve trgovine ljudima, žrtve tortura, zlostavljanja, mučenja, progona i drugih vidova diskriminacije), te strancima koji dolaze iz kriznih (ratnih, dijelova koji su pod kontrolom terorističkih organizacija i sl.), te je s tim u vezi prepoznat i „specijalizovani“ status. Sektor za azil ministarstva raspolaže sa vozilima koja su starija od sedam i više godina, izuzev jednog vozila koje je novije proizvodnje, odnosno 2009. godina proizvodnje.

U prijedlogu Pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja specijalizovanih službenih vozila Ministarstva sigurnosti BiH, planirano je za azilantski centar sledeća količina i vrsta specijalizovanih vozila:

1. Specijalizovano kombi vozilo- 1. (jedno), viša srednja klasa, nabavne vrijednosti do 100.000,00KM
2. Specijalizovano terensko motorno vozilo- 1.(jedno), srednja klasa putničkog vozila, nabavne vrijednosti do 50.000,00KM,
3. Specijalizovano kombi vozilo- 1.(jedno), niža srednja klasa, nabavne vrijednosti do 40.000,00KM,
Specijalizovano putničko motorno vozilo- 1. (jedno), niža srednja klasa, nabavne vrijednosti do 40.000,00KM,
4. Specijalizovano putničko motorno vozilo- 2.(dva) komada, niža klasa putničkog vozila, nabavne vrijednosti do 25.000,00KM.

Kako je i u DOB-u planirana sukcesivna nabavka navedenih vozila, u prijedlogu istog za 2016. godinu je predložena nabavka kombi vozila u vrijednosti do 60.000,00KM, te nabavka dva putnička motorna vozila u vrijednosti do 25.000,00KM- ukupno 50.000,00KM.

Prijedlog sektora za azil je da se ista prodaju po sistemu staro za novo ili na drugi način koji će odlučiti nadležni Sektor ministarstva za opšte, pravne, kadrovske, finansijsko-materijalne poslove. U svakom slučaju i za 2017. godinu planirana je nabavka na isti način, odnosno po sistemu staro za novo, te se iz navedenog može zaključiti da će stara vozila svakako biti prodana- zamjenjena, te se u periodu do tri godine korištenja novih mogu očekivati uštede na poziciji troškova popravke, održavanja, servisiranja, potrošnje goriva te uopšte smanjiti troškovi upotrebe istih.

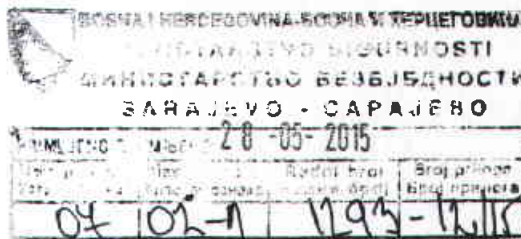

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

Broj: 05-02-2-1863-6/15
Sarajevo, 18.5.2015.godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo sigurnosti

Predmet: Mišljenje na nacrt Zakona o azilu.

Veza: Vaš akt broj: 07-02-1-1293-10/15 od 06.05.2015.godine

Vezano uz vaš dopis, broj akta naveden u vezi, a koji se odnosi na Mišljenje o financijskom aspektu nacrtu Zakona o azilu, sukladno odredbama članka 31. pod e). Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03), dajemo

MIŠLJENJE

1. Nacrt Zakona o azilu, kojim se propisuju organi mjerodavni za njegovo provođenje, načela, uvjeti i postupak za odobravanje izbjegličkog statusa, statusa supsidijarne zaštite, prestanak i ukidanje izbjegličkog statusa i statusa supsidijarne zaštite, privremena zaštita, identifikaciona dokumenta, prava i obveze tražitelja azila, izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom.
2. Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine je razmotrilo predmetni zakon kao i Obrazloženje financijskog aspekta obrazloženog aktom veze, te konstatiralo da je Dokumentom okvirnog proračuna 2016-2018 godina planirana sukcesivna nabava vozila, gdje je u 2016. godini predložena nabava jednog kombi vozila u vrijednosti do 60.000,00KM i nabava dva putnička motorna vozila u ukupnoj vrijednosti 50.000,00KM, a nabava vozila u 2017. godini će se vršiti na način kao i u 2016. godini, sukladno odlukama mjerodavnog sektora Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.
3. Slijedom konstatiranog u točki 2. ovog mišljenja, uz napomenu da je implementiranje predmetnog zakona sredstvima proračuna institucija Bosne i Hercegovine uvjetovano sredstvima utvrđenim Globalnim okvirom fiskalnih bilanca i politika u Bosni i Hercegovini 2016-2018 godine, kao i listom prioriteta utvrđenih od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine temeljem kojih će biti i sačinjen Dokument okvirnog proračuna 2016-2018. godina u okviru kojeg će biti razmatrana sredstva za predmetne namjene, a konačan iznos utvrđen kroz u proceduri uvajanja Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za svaku fiskalnu godinu, Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine podržava **nacrt Zakona o azilu.**

S poštovanjem,

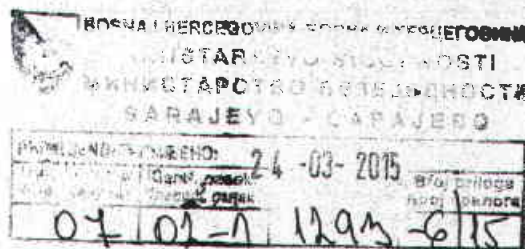

07

[Handwritten signature]

Broj: 01-02-1-3372-4/14
Sarajevo, 16.3.2015.godine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
n/r Mladen Ćavar, zamjenik ministra

PREDMET: Mišljenje na Nacrt „Zakona o azilu“, dostavlja se

VEZA: Vaš akt broj: 0507-02-1-1293/15-1 od 20.02.2015.godine

umnaoht x 3

Aida, Mufana, Sandra

[Handwritten signature]

Poštovani,

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine i Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine, u smislu odredbe članka 31. stavak (1) točka c) a u vezi s člankom 33. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03), razmotrili su Nacrt zakona o azilu i daju sljedeće zajedničko

MIŠLJENJE

Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine u smislu odredbe člana 26. stav (1) tačka f) Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini – prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“ br. 32/10) daje sljedeće mišljenje

Iz dostavljenog Nacrta Zakona i pratećeg obrazloženja, Ministarstvo sigurnosti BiH nije obrazložilo kako će ovaj propis doprinjeti provođenju obaveze Bosne i Hercegovine koje proizlazi iz člana 60. stav 1. (Rodno zasnovani zahtjevi za azil) Konvencije Vijeća Evrope o prevenciji i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici („Službeni glasnik BiH“ broj 15/13) koja propisuje:

- Članice će preduzeti neophodne zakonodavne odnosno druge mjere kako bi osigurale da rodno zasnovano nasilje nad ženama bude prepoznato kao oblik proganjanja u okviru značenja člana 1,a(2),Konvencije iz 1951,koja se odnosi na status izbjeglica,i kao vid ozbiljnog ugrožavanja koje zahtjeva komplementarnu /supsidijarnu zaštitu.

U vezi sa ovim članom Konvencije naša sugestija je:

U član 22. (supsidijarna zaštita) Nacrta Zakona o azilu dodati tačku (..) koja glasi:

„Supsidijarna zaštita se odobrava ženama koje su žrtve rodno utemeljenog nasilja zbog svog spola,odnosno zbog identiteta i statusa žene“.

To znači da je moguće odobriti međunarodnu zaštitu ženama koje su državljanke trećih zemalja ili koje su apatridi i ne kvalificiraju se kao izbjeglice,ali bi u slučaju povratka u zemlju podrijetla u kojoj su ranije boravile bile izložene rodno utemeljenom nasilju ,što bi kao posljedicu imalo nečovječno odnosno ponižavajuće postupanje ili ozbiljno ugrozilo život te osobe. Prilikom ispitivanja osnova za proganjanje ,za rodno utemeljeno nasilje često se smatra da spada pod osnovu “članovi određene društvene skupine” čime se isključuju ostale osnove.

- • Osiguranje rodno osjetljivog tumačenja povlači prepoznavanje i razumijevanje načina na koji rod može utjecati na razloge koji leže iza vrste pretrpljenog proganjanja odnosno ugrožavanja. Stoga sugerisemo Ministarstvu sigurnosti BiH da razmotri navedene obaveze i da izmjeni Nacrt, odnosno da obrazloži kako će se navedene obaveze ostvariti kroz donošenje podzakonskih akata ili u praksi kako bi se osiguralo poštivanje obaveza prema ovoj Konvenciji. Agencija za ravnopravnost spolova BiH će tek na Nacrt odnosno obrazloženje koji uvažavaju ove sugestije biti u mogućnosti da da svoje mišljenje o usklađenosti sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini.

Agencija za ravnopravnost spolova BiH naprijed navedeno obrazlaže činjenicom da je na 38. redovnoj sjednici Predsjedništva BiH održanoj 7.8.2013.godine Predsjedništvo BiH je donijelo Odluku o ratifikaciji Konvencije Vijeća Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (ETS 210), objavljeno u "Službenom glasniku BiH - Međunarodni ugovori" broj: 19/13 od 10.10.2013.godine. Ovim se BiH obavezala na poduzimanje zakonodavnih i drugih mjera radi osiguranja pravnog, institucionalnog i organizacionog okvira za prevenciju nasilja nad ženama, zaštitu žrtava nasilja te kažnjavanje počinitelja nasilja.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH također je razmatralo predmetni Nacrt zakona o azilu i s aspekta njegove usklađenosti s propisima o ostvarenju građanskih prava i sloboda i principu pravne sigurnosti, kao prvom kriteriju vladavine prava.

Analizom obrazloženja predloženih zakonskih rješenja zaključeno je da su ista dobrim dijelom usklađena sa standarima Europske unije i predstavljaju jednu od obveza Bosne i Hercegovine u procesu stabilizacije i pridruživanja. Pored navedenog, značajno je i to da će se novim zakonskim rješenjima onemogućiti zlouporaba azilantskog postupka i racionalizirati troškovi neophodni za smještaj, ishranu, zdravstvenu zaštitu i obrazovanje tražitelja azila.

Kao jednim od razloga za donošenje ovoga zakona navedena je i obveza usuglašavanja zakonodavstva u BiH s *acquis communautaire*, a kao pravni osnov za njegovo donošenje odredbe Ustava Bosne i Hercegovine. Uzimajući u obzir navedeno nije jasno zbog čega se u tekstu obrazloženja navodi da je i Strategija u oblasti migracija i azila i Akcijski plan za razdoblje 2012-2015.godine pravni osnov za donošenje Zakona o azilu. Mišljenja smo da se predmetni dokumenti mogu spomenuti u kontekstu obveze izrade zakona, ali ne i kao pravni osnov.

Članak 9. Nacrta zakona o azilu utvrđuje zabranu diskriminacije. Zakon o zabrani diskriminacije ("Službeni glasnik BiH", broj 59/09) propisuje da će svi zakoni i opći propisi u BiH biti usuglašeni s odredbama ovoga zakona. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH prati provedbu Zakona o zabrani diskriminacije. U vezi s navedenom odredbom Nacrta zakona o azilu koja se odnosi na zabranu diskriminacije, mišljenja smo da osnovi diskriminacije u ovoj odredbi trebaju biti usklađeni s osnovama iz članka 2. Zakona o zabrani diskriminacije. Pored navedenog, važno je da ni druge odredbe Nacrta zakona o azilu ne budu u suprotnosti s odredbama Zakona o zabrani diskriminacije.

U vezi s naprijed navedenim mišljenja smo da Nacrt zakona o azilu nije u suprotnosti s odredbama Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i njezinih pratećih protokola, kao i drugih međunarodnih ugovora kojih je Bosna i Hercegovina potpisnica, te da se opravdanost njegovog donošenja ogleda u činjenici da će isti biti usklađen s pravnom stečevinom Europske unije.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- naslovu
- ☉ u spis predmeta
- a/a

Priglasenje

[Handwritten signature]

Broj: 07/2-1-1293-7/15
Sarajevo, 27.03.2015. godine

AGENCIJA ZA RAVNOPRAVNOST POLOVA BIH
Kulovića, broj 4
71 000 Sarajevo

30-03-2015

[Handwritten signature]

PREDMET: Dopuna obrazloženja za Zakon o azilu, dostavlja se-
Veza: Naš akt broj: 07-02-1-1293/15 od 20.02.2015. godine i Vaš akt broj: 01-02-1-3372-4/14 od 16.03.2015. godine

U mišljenju koje su Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice i Agencija za ravnopravnost polova Bosne i Hercegovine dostavili na nacrt Zakona o azilu se navodi da se iz nacrt Zakona o azilu i pratećeg obrazloženja ne vidi kako će ovaj propis doprinijeti provođenju obaveze Bosne i Hercegovine koja proizilazi iz člana 60. stav 1. Konvencije Vijeća Evrope o prevenciji i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, koji propisuje:

Članice će preuzeti neophodne zakonodavne odnosno druge mjere kako bi osigurale da rodno zasnovano nasilje nad ženama bude prepoznato kao oblik proganjanja u okviru značenja člana 1 a (2) Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine, kao i vid ozbiljnog ugrožavanja koje zahtjeva komplementarnu supsidijarnu zaštitu.

U vezi navedenog dijela mišljenja dajemo dodatno obrazloženje, kako slijedi:

Pojam progona koji je element definicije izbjeglice iz Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine, nije definisan Konvencijom, iako se iz člana 33. Konvencije može zaključiti da ugrožavanje života ili slobode uslijed rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, političkog uvjerenja ili pripadnosti određenoj društvenoj skupini uvijek predstavlja progon. Druga ozbiljna kršenja ljudskih prava iz istih razloga predstavljaju progon. Da li će štetni postupci ili prijetnje prerasti u progon, ovisiće o okolnostima koje postoje u svakom pojedinom slučaju (uzrast, psihološki sklop ličnosti), uključujući i subjektivni strah tražioca azila, koje se opet moraju posmatrati u sklopu objektivnih okolnosti u zemlji porijekla pojedinca.

Direktiva 2011/95/EU Evropskog parlamenta i vijeća, o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uslove za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite, s ciljem da uvede zajedničke kriterije prema kojima će se tražiocima azila priznavati status izbjeglice u smislu člana 1. Ženevske konvencije, uvela je definiciju i za pojam progona.

Član 9. Direktive (djela progona) preuzet je članom 20. nacrt Zakona o azilu, što je novina u odnosu na trenutno važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu, koji nije definisao pojam progon kao ključnog uslova za dodjelu statusa izbjeglice, već se Ministarstvo u svom postupanju oslanjalo na opšteprihvaćena tumačenja progona.

U kontekstu obaveze iz Konvencija Vijeća Evrope o prevenciji i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici, potrebno je istaći član 20. stav 2. tačka f) nacrtu Zakona o azilu, koji kao djela progona prepoznaje djela koja su po svojoj prirodi specifično vezana za rod ili djecu. Potrebno je naglasiti da djela progona, zbog činjenice da trebaju obuhvatiti najrazličitija postupanja koja pojedinca onemogućavaju da u zemlji porijekla vodi normalan život, nisu iscrpljena u članu 20. stav 2. u kome se navodi da djela progona između ostalog predstavljaju djela nabrojana u tačkama a)-f).

Slijedom navedenog može se zaključiti, da se ovakvim prijedlogom Zakona, definicija progona postavlja na širokim osnovama kako bi se strancima koji su u potrebi za zaštitom omogućilo dobijanje zaštite i da su ispunjene obaveze iz međunarodnih instrumenata koje se odnose na izbjegličko pravo a koji obavezuju Bosnu i Hercegovinu.

Djela progona ili nedostatak zaštite od takvih djela, prema članu 20. stav 3. nacrtu Zakona o azilu moraju biti povezana sa rasom, vjerom, nacionalnošću, pripadnošću određenoj društvenoj grupi ili političkim mišljenjem. Društvena grupa je prema članu 2. stav 1. tačka ac) nacrtu Zakona o azilu, grupa lica koja dijele zajedničku karakteristiku a da to nije rizik od proganjanja ili koje njihovo društvo percipira kao posebnu grupu. Karakteristika često može biti urođena nepromjenljiva ili na drugi način fundamentalna za ljudsko dostojanstvo, svijest ili uživanje ljudskih prava.

Definicija je preuzeta iz Smjernica UNHCR-a za međunarodnu zaštitu „Pripadnost određenoj društvenoj grupi“ u kontekstu člana 1A(2) Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. godine i njenog protokola iz 1967. godine, prema kojima se zahtjevi vezani za rod najčešće analiziraju unutar parametara društvene grupe.

Supsidijarna zaštita kao dopunski vid zaštite ima za cilj da zaštitu proširi na lica koja bi povratkom u zemlju porijekla bila izložena teškoj povredi ljudskih prava ali njihov strah od povratka nije vezan ni za jedan od konvencijskih razloga (rasa, vjera, nacija, političko mišljenje, pripadnost određenoj društvenoj grupi). Teškom povredom se prema članu 22. stav 2. nacrtu Zakona o azilu smatra smrtna kazna ili pogubljenje, mučenje, nehumano ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, ozbiljna i individualna prijetnja životu ili fizičkom integritetu civila zbog opšteg nasilja u situacijama međunarodnog ili unutrašnjeg oružanog sukoba.

Ovaj organ se u tumačenju pojmova mučenja i nehumanog ili ponižavajućeg postupanja oslanja na međunarodne dokumente i na praksu Evropskog suda za ljudska prava. U zakonodavstvu je nemoguće precizirati koja kršenja ljudskih prava predstavljaju mučenje i nehumano ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje.

Mučenje i nehumano ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje pokriva široki spektar postupanja i kažnjavanja. I pored određenih principa uspostavljenih praksom Evropskog suda za ljudska prava, nemoguće je decidno utvrditi koje vrste postupanja spadaju u određenu kategoriju.

Prema tome, svaki predmet treba ispitati u zavisnosti od specifičnih činjenica i okolnosti, kao što su primjera radi, pol, uzrast i zdravstveno stanje žrtve.

U vezi s prethodno navedenim smatramo da je ovakvim prijedlogom Zakona stvoren pravni okvir prema kome rodno zasnovano nasilje nad ženama, može vodi pružanju zaštite – azila.

Dostaviti:

naslovu
a/a

[Handwritten signature]

Broj: 04-02-1-1293/15-1
Datum: 23.04.2015.

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
n/r Dragan Mektić, ministar

BOSNA I HERCEGOVINA - BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
МИНИСТАРСТВО БЕДБЕДНОСТИ
SARAJEVO - SARAJEVO

[Handwritten signature]

PRIJELAZnica		13-05-2015	
Broj	04	Broj	02-1
Broj	1293-15-1	Broj	1115

PREDMET: Mišljenje na Nacrt „Zakona o azilu“, dostavlja se

VEZA: Vaš akti broj: 07-02-1-1293/15-1 od 20.02.2015.godine i 07/2-1-1293-7/15 od 27.03.2015.

Poštovani,

Na zahtjev Ministarstva sigurnosti BiH, Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH je razmotrila na osnovu člana 26. stav (1) tačka f) Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini – prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“ br. 32/10) Nacrt Zakona o azilu, te daje sljedeće:

MIŠLJENJE

o usklađenosti sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini

Na Nacrt Zakona o azilu Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine nema daljih sugestija.

S poštovanjem,

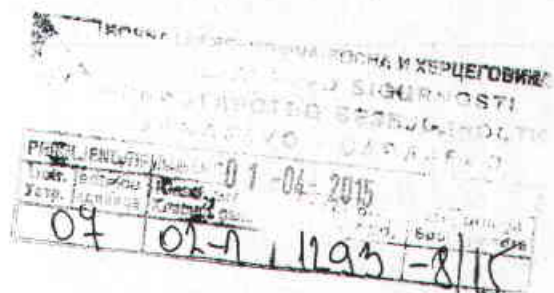

MINISTIRKA
[Handwritten signature]
Semiha Borovac

Broj: 09-02-4-1877/15
Sarajevo, 04.03.2014. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
Trg Bosne i Hercegovine 1
71 000 Sarajevo

Aida, Mifana, Aleksandar

PREDMET: Mišljenje na Nacrt zakona o azilu

Veza: vaš akt broj: 07-02-1-1293/15-1 od 20.02.2015. godine

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine je razmotrilo Nacrt zakona o azilu (u daljnjem tekstu: Nacrt zakona), te na osnovu člana 31. stav 1. tačka b) Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 22/03), u pogledu sankcija, organizacije i funkcionisanja organa uprave Bosne i Hercegovine i njihove međusobne odnose, daje

MIŠLJENJE

U članu 20. stav (2) tačka f) Nacrta zakona kao djela progona propisana su: „djela koja su po svojoj prirodi specifično vezana za rod ili djecu”. Mišljenja smo da je navedena odredba uopštena, te da je istu potrebno precizirati na način kako su precizirane ostale odredbe unutar ovog člana.

Potrebno je u članu 21. stav (1) tačka b) Nacrta zakona brisati riječi: „nepolitičkog krivičnog djela”, jer kategoriju: „nepolitičko krivično djelo” ne poznaje Krivični zakon Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 37/03).

Potrebno je u članu 24 stav (1) tačka b) Nacrta zakona nakon riječi: „koje” dodati riječ: „nelegalno”, jer sadašnja formulacija: „strane ili organizacije koje kontrolišu državu”, implicira da nelegalni subjekti imaju legalnu kontrolu nad suverenom državom.

Potrebno član 41. Nacrta zakona dopuniti u smislu da Ministarstvo donosi rješenje kada zahtjev za azil usvaja ili odbija, te da donosi zaključak kada zahtjev za azil odbacuje ili kada postupak po zahtjevu za azil obustavlja.

Članom 82. stav (1) Nacrta zakona je propisano da će danom stupanja na snagu ovog zakona prestati da važi Poglavlje VII Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH”, broj 36/08 i 87/12). Shodno tome potrebno

je stav (2) ovog člana korigovati u smislu da će se podzakonski akti koji su doneseni isključivo na osnovu odredaba Poglavlja VII Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, a ne kompletnog Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu - kako je sada navedeno, primjenjivati do donošenja novih podzakonskih propisa koji će regulisati tu oblast.

S poštovanjem,

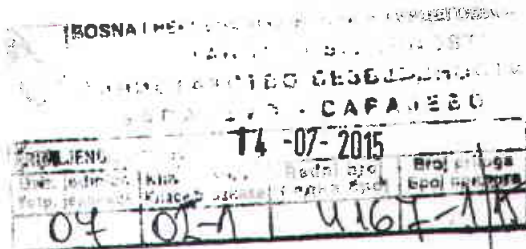
Dostaviti:

- naslovu;
- a/a.

Broj: 05-07-1-1724-2/15
Sarajevo, 10. 7. 2015. godine

01
04
flee

MINISTARSTVO SIGURNOSTI
- n/r tajnika Ministarstva -

SARAJEVO

PREDMET: Obavijest o zaključku Vijeća ministara BiH

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 14. sjednici održanoj 8. 7. 2015. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o azilu.

Zaključeno je da se Prijedlog zakona dostavi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, uz prijedlog da se razmatra po osnovnom zakonodavnom postupku.

O zaključku vas informiramo radi njegove provedbe.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša